

M6

BEZPŁATNY DWUMIESIĘCZNIK

ISSN 1508-9266

Nr 6 (148) Listopad 2023

W NUMERZE:

Tramwaj podzieli Stegny

Kierunek OZE

Jak płacić mniej za c.o.?

Lustracja, czyli audyt w „Energetyce”

W numerze także:

Dobre pierwsze półrocze

Jaki budżet w 2024 roku?

Mokotowska Rada Seniorów

Spółdzielnia z „Liderem 2023”

Młoda Naukowczynie ze Stegien

„Energetyka” dla seniorów

Jesienne posiedzenia Rady Nadzorczej

W październiku Rada Nadzorcza zapoznała się z obszerną informacją na temat optymalizacji zużycia energii, w tym założeń do programu realizacji projektów OZE na osiedlach. To nie jedyna informacja przedstawiona RN na ostatnim posiedzeniu. Zarząd przedstawił również informację o sytuacji w sprawach terenowo-prawnych oraz o sprawach inwestycyjnych.

Do Rady Nadzorczej wpłynęły też uchwały rad osiedli: pięć ze Stegien Rożek oraz po jednej z Sadyby oraz Stegien Północ. Po zapoznaniu się z opinią prawną w tym zakresie, Rada uchyliła uchwały z „Rożka” - cztery z nich dotyczyły szczegółowej kontroli przez Radę Osiedla Stegny Rożek kosztów ponoszonych przez administrację, piąta uchwała dotyczyła odwołania kierownika administracji. Uchwały zostały uchylone przez RN, gdyż albo nie wskazywały podstawy prawnej, albo były niezgodne z przepisami prawa pracy.

Wrześniowe posiedzenie plenarne zajmowało się omówieniem i przyjęciem informacji o sytuacji gospodarczej spółdzielni po pierwszym półroczu (szczegóły omawiamy na str. 3), przyjęciem wskaźników do budżetu „Energetyki” na rok 2024 (o tym piszemy na str. 5). Członkom Rady zaprezentowano ponadto szczegóły listu polustracyjnego podsumowującego audyt przeprowadzony w pierwszej połowie tego roku przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP (o tym też szerzej w tym M6 - str. 4).

Na obu posiedzeniach w porządku obrad znalazły się wnioski o pożyczki z Centralnego Funduszu Remontowego. Mieszkańcy Stępińskiej 48/58 (Sielce) wnioskowali o 130 tys. zł na wymianę kanalizacji i rewitalizację zieleni wokół budynku, zaś mieszkańcy Kaukaskiej 4 (Stegny Północ) będą remontować loggie i wymieniać instalacje wodno-kanalizacyjną. Łącznie ich wniosek do CFR opiewał na 350 tys. zł. Wnioski zostały zaakceptowane.

Ponadto we wrześniu Rada zapoznała się z informacją na temat wniosków mieszkańców (i stanem odpowiedzi na nie) złożonych zarówno podczas zebrań osiedlowych jak i w czasie Walnego Zgromadzenia Członków.

M.I.

DYŻURY CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

Wraz z nową kadencją Rady Nadzorczej wróciły comiesięczne dyżury, podczas których mieszkańcy mogą spotkać przedstawiciela Rady. Dyżury zwykle odbywają się w ostatni wtorek miesiąca, przed posiedzeniem plenarnym RN, od godziny 16.30 do 18.00. W najbliższym czasie dyżur pełnić będą: Ewa Rucińska - 28 listopada, oraz Maria Rybak - 19 grudnia. Dyżur odbywa się w Biurze Zarządu przy ul. Zwierzynieckiej 8A, pokój nr 3.

LOKALE UŻYTKOWE OD SPÓŁDZIELNI

Administrację osiedli dysponują wolnymi lokalami użytkowymi do wynajęcia. Dostępne są zróżnicowane powierzchnie na osiedlach Bernardyńska, Sadyba, Stegny Południe oraz Stegny Północ. Aktualną ofertę i szczegóły znaleźć można na stronie www spółdzielni i stronach osiedli w zakładkach „Lokale użytkowe”.

red.

TELEFONY DYŻURNE

Bernardyńska AO: 22 841 90 37	pogotowie elektryczne: 507 092 161, pog. energetyczne: 22 821 31 31, instalacje c.w., z.w., c.o., gaz: 504 027 401, windy (Lift Service SA): 505 006 520, domofony: 22 840 55 95
Idzikowskiego AO: 22 840 29 25	dyżur hydrauliczny: 601 218 560, dyżur elektryczny: 788 782 250, nadzór techniczny: 512 688 719
Sadyba AO: 22 642 98 42	inst. elektryczne: 666 832 263, inst. c.o., z.w., c.w., kanalizacja, gaz: 660 225 172, instalacje domofonowe Korczyńska 6 - 501 020 480, pozostała część osiedla 601 383 308, awarie wind CITY LIFT: 601 242 263 (po 16.00: 22 617-00-20), awaria wind Konstancińska 7B - WINDA tel. 22 641-19-16 całodobowo, awarie hydroformni i sieci wodociągowej dla budynków wysokich: 660 225 172, oświetlenie osiedla: 666 832 263, pog. gazowe: 992, MPWiK: 994
Sielce AO: 22 841 38 86	pog. elektryczne: 603 205 444, windy: informacje wywieszone w poszczególnych budynkach, pog. wod-kan: 22 851 30 70, Veolia (c.o): 993, pog. gazowe: 992, MPWiK: 994
Stegny Południe AO: 22 842 00 41	e-mail do AO: ao.stg.pld@msmenergetyka.pl.pl, pog. hydrauliczne: 601 238 533, pogotowie elektryczne i domofonowe: 531 575 444, serwis instalacji gazowej i wentylacji: 798 528 528; windy dla bud: Egejska 15,17,17a,17b; Bonifacego 66,68,70, KONE: 603 78 66 78: 22 843 88 88; pozostałe budynki, WINDA: 22 641 19 16, 800 151 818; konserwacja bram garażowych: 603 523 664
Stegny Północ AO: 22 842 02 29	pogotowie elektryczne: 501 348 556; serwis instalacji gazowej i wentylacji: 22 858 00 12; pogotowie c.o. i wod-kan: 601 218 560; windy: 22 641 19 16; pogotowie MPWiK: 994; pogotowie gazowe: 992
Stegny Rożek AO: 22 858 17 97	inst. elektryczne: 501 120 252, windy: 22 641 19 16, MPWiK 994, pogotowie gazowe: 992, Veolia (c.o.) 993
Zarząd spółdzielni MSM „Energetyka”, centrala: 22 841 60 11, dział członkowsko-mieszkaniowy: 22 841 60 10, dział rozliczeń z członkami: 22 841 60 11 wewn. 234, dział inwestycji: 22 840 53 39	

M6. Ukazuje się od 1996 roku.
Wydawca: Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa „Energetyka”.
Adres redakcji: ul. Zwierzyniecka 8A, 00 - 719 Warszawa. Tel. 22 841 60 11.
Strona internetowa spółdzielni, w tym archiwum numerów M6: www.msmenergetyka.pl.

Kontakt do redakcji: m6@msmenergetyka.pl, tel. 600 38 33 34.
Nakład: 19 300. ISSN 1508-9266.
Redaktor naczelny: Mariusz Ilnicki.
Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Za treść reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych redakcja nie odpowiada.
Następny numer M6 ukaże się około 20 grudnia 2023.
Druk: LOTOS Poligrafia, ul. Wał Miedzeszyński 98, 04-987 Warszawa.
Okładka: M. Ilnicki

**WYSOKI, DODATNI WYNIK NA GOSPODARCE ZASOBAMI MIESZKANIOWYMI (2,96 MLN ZŁ)
I WYJĄTKOWO DUŻY ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (4,81 MLN ZŁ)**

„ENERGETYKA” PO PIERWSZYM PÓŁROCZU

W gospodarce zasobami mieszkaniowymi i z działalności gospodarczej osiedla uzyskały korzystniejsze wyniki, niż zakładano w planie. „Energetyka” ma dużą nadwyżkę na gzm, a z działalności gospodarczej wypracowano rekordowe 4,81 mln zł netto. Koszty spółdzielni w pierwszym półroczu 2023 r. przekroczyły 100 mln zł.

Koszty gospodarki zasobami mieszkaniowymi w pierwszym półroczu wyniosły 95,9 mln zł, podczas gdy rok wcześniej w tym okresie było to 76,49 mln zł. Saldo w skali osiedli zamknęło się jednak wynikiem dodatnim 2,96 mln zł, na co złożyła się nadwyżka w 111 oraz niedobór w 45 nieruchomościach. Co ważne, jedynie osiedle Bernardyńska odnotowało wynik ujemny. Dodatni wynik na pozostałych osiedlach wynika przede wszystkim z przeznaczenia na gospodarkę zasobami mieszkaniowymi nadwyżki bilansowej za 2022 r. w kwocie 1,49 mln zł. W zamierzeniu miała ona niwelować skutki dalszego wzrostu kosztów energii elektrycznej i inne media. Finalnie wzrost ten nie okazał się jednak tak dynamiczny.

Na dobrym poziomie po sześciu miesiącach jest też wynik z działalności gospodarczej. Dochód netto po pierwszym półroczu to 4,81 mln zł. To o 0,5 mln więcej niż za sześć miesięcy ubiegłego roku, gdy cały rok okazał się rekordowy. Największy udział w tej kwocie ma oczywiście wynajem lokali użytkowych.

Ocena stanu realizacji remontów po pierwszym półroczu nie jest miarodajna, gdyż uwzględnia tylko prace zakończone i rozliczone. I tak w okresie styczeń-czerwiec rozliczono roboty o wartości 11,39 mln zł (42,8 proc. wydatków zaplanowanych na cały rok), ale pełniejszy obraz mamy, gdy weźmiemy pod uwagę roboty w toku, jak i te wykonane, ale nierozliczone. A to 34 prace o wartości przekraczającej 7 mln zł. Udział w wykonanych pracach mają również roboty niezaplanowane. Do tej grupy zaliczamy usuwanie awarii, likwidację zagrożeń, ale także wykonane na wnioski rad domów-nieruchomości, czy rad osiedli. To aż 583 roboty o łącznej wartości 2,68 mln zł. Z kolei 3,17 mln zł w

ramach budżetu na remonty kwoty przeznaczone na roboty osiedlowe. Najwięcej, 1,68 mln zł pochłonęły modernizacje chodników, parkingów i dróg osiedlowych.

W informacji Zarządu z wykonania zadań gospodarczych za pierwsze półrocze, Zarząd zwraca uwagę na dwie sprawy: niewielki postęp prac remontowych na osiedlu Sadyba - po sześciu miesiącach to zaledwie 21 proc. planu z uwzględnieniem prac w toku, oraz problem z realizacją niektórych zaplanowanych prac ze względu na rosnące koszty. Dochodzi do sytuacji unieważniania przetargów, ponieważ zabezpieczone środki po otwarciu ofert okazują się niewystarczające.

Roczne nakłady na konserwację w ostatnich latach kształtują się na stałym poziomie ok. 9 mln zł. Tak ma być i w tym roku - planowane koszty to 9,16 mln zł. W pierwszym półroczu wydano na ten cel 4,28 mln zł, a niemal 40 proc. kwoty przypada na Stegny Południe. W skali osiedli w pierwszym półroczu wydano na ten cel 47 proc. planowanego budżetu i w ocenie Zarządu zaplanowane na 2023 r. na ten cel środki okażą się wystarczające.

W porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2022 roku, zarówno w skali spółdzielni, jak i na każdym z osiedli osobno, spadło zadłużenie: z 4,6 proc. do 4,0 proc. rocznego wymiaru opłat, co przekłada się na kwotę 7,88 mln zł. Trzeba jednak odnotować, że rok temu kwotowo było to 7,76 mln zł, czyli minimalnie mniej. W zdecydowanej większości są to zadłużenia krótkoterminowe i będące skutkiem braku terminowych wpłat za lokale mieszkalne. Zaległości od najemców lokali usługowych stanowią ok. 10 proc. całego zadłużenia i długi te udało się przez ostatnie 12 miesięcy zmniejszyć aż o 40 proc. Obecnie najemcy lokali użytkowych zalegają z opłatami na kwotę 0,74 mln zł (1,12 mln zł na koniec czerwca 2022 r.), a mieszkańcy na 7,14 mln zł (6,64 mln zł rok wcześniej).

Według stanu na koniec czerwca w „Energetyce” pracowało 326 osób (w przeliczeniu na etaty to 324,3).

M6.

Jaki budżet spółdzielni w 2024 roku?

Od kilku lat prace nad budżetem spółdzielni są dużym wyzwaniem ze względu na niestabilne otoczenie i nieprzewidziane zdarzenia. Inflacja, kryzys energetyczny i trudne do przewidzenia koszty mediów, czy niestabilne przepisy prawa - wszystko to wpływa na koszty spółdzielni, a w efekcie na wysokość opłat za mieszkania i musi być przeanalizowane przez służby spółdzielni przy tworzeniu planu i budżetu na kolejny rok.

W pierwszej kolejności przygotowujemy są założenia i określane podstawowe wskaźniki do planu gospodarczego. To, m.in., narzut na koszty zarządzania ogólnego, maksymalny dopuszczalny odpis na roboty osiedlowe, odpis na usuwanie ewentualnych awarii. Spółdzielnia bierze też pod uwagę ustawową zmianę wynagrodzenia minimalnego, które

w 2024 roku wzrośnie dwukrotnie - docelowo do 4300 zł. To drugi z rzędu rok ze wzrostem o 20 proc.

I tak na rok 2024 przyjęto narzut na koszty zarządzania ogólnego, który od 2023 r. wyniesie 44 gr/mkw miesięcznie. To o 5 groszy więcej niż obecnie. Zmiana oznacza, że dla przeciętnego mieszkania liczącego 50 mkw opłata wzrośnie z tego tytułu o 2,5 zł miesięcznie. Rady osiedli mogą też ustalić odpis do wysokości 0,50 zł/mkw miesięcznie na roboty osiedlowe.

Ponadto przyjęto, że w planie remontów do wykonania w 2024 r., rekomendowanym wzorcem harmonogramu jest taki podział robót, że ich realizacja w kolejnych kwartałach 2024 roku następuje w proporcjach: I kwartał min. 10 proc.; II kwartał min. 20

proc.; III kwartał 35 proc.; IV kwartał 35 proc. wartości planu remontów osiedla z dopuszczalnym odchyleniem +/-5 proc. Inne proporcje wymagają uzasadnienia.

Następie służby finansowe osiedli i biura Zarządu oszacowały przychody i koszty, w tym określony został plan remontów na przyszły rok - na te działania poświęcony był październik. Kolejnym etapem jest uchwalenie przez rady osiedli planów gospodarczych, co powinno zostać zrealizowane do 4 grudnia. Pełny obraz spodziewanej sytuacji finansowej MSM „Energetyka” w przyszłym roku powinniśmy poznać do 30 stycznia 2024 r. - to termin do którego uchwalony ma zostać zbiorczy plan spółdzielni na przyszły rok.

red.

Lustracja: bez uchybień, z zaleceniami

Wyniki przeprowadzonego audytu nie wskazały uchybień w działalności spółdzielni. Lustratorzy sformułowali trzy zalecenia do realizacji

Ponad 270 stron liczy raport z lustracji przeprowadzonej w spółdzielni. Audyt, który objął również działalność inwestycyjną, nie wykazał nieprawidłowości w działaniu MSM „Energetyka”, ale wskazał kilka zaleceń do realizacji dla lepszego funkcjonowania.

Zgodnie z przepisami prawa, spółdzielnia podlega regularnej lustracji - badaniu sytuacji przeprowadzanej przez Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP. I zgodnie z tymi przepisami lustratorzy ze ZRSM RP przeprowadzili dogłębną analizę sytuacji w MSM „Energetyka”, która trwała od marca do lipca tego roku. Samo badanie zaś obejmowało okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. Wyjątkiem była działalność inwestycyjna, gdyż w tym aspekcie analizowano lata 2021 i 2022. Efektem przeprowadzonego audytu są protokoły z lustracji - kompleksowy materiał przygotowany przez lustratorów i liczący w tym wypadku ponad 270 stron, oraz list polustracyjny - zwięzłe podsumowanie lustracji (12 stron), które zawiera również rekomendacje działań, jakie powinny zostać podjęte przez „Energetykę” w najbliższym czasie.

Przedmiotem przeprowadzonej lustracji były organizacja spółdzielni (Statut, działalność organów spółdzielni, struktura organizacyjna), stan prawny gruntów, kwestie członkowskie, polityka remontowa, ale również bardzo pojemne kategorie: gospodarka zasobami mieszkaniowymi (stan techniczny budynków, koszty gzm w tym prawidłowość ich ustalania, gospodarka lokalami użytkowymi, terminowość wnoszenia opłat za lokale, itp.) oraz gospodarka finansowa (stan funduszy, rozliczanie kosztów ogólnych, terminowość regulowania zobowiązań finansowych przez spółdzielnię, jak składki ZUS, podatki, itp.). Co ważne, przedmiotem badań lustratorów nie były sprawozdania finansowe, które po każdym roku są poddawane analizie biegłych rewidentów z firm audytorskich. Analizowanym zagadnieniem była także prowadzona przez „Energetykę” działalność inwestycyjna za lata 2021 i 2022. W tym wypadku lustracja skupiała się na analizie potrzeb mieszkaniowych członków, poprawności przygotowania inwestycji,

trybowi wyboru wykonawców, systemie finansowania i rozliczania kosztów inwestycji.

W czasie trwającej niemal pięć miesięcy lustracji (od marca do końca lipca 2023 r.) lustratorzy dokonali analizy przedłożonych dokumentów i sporządzonych analitycznych zestawień (od Statutu po dokumentację techniczne budynków), przeprowadzili „wizje lokalne” na osiedlach, a także rozmowy z przedstawicielami Zarządu i pracownikami spółdzielni.

W podsumowaniu listu lustracyjnego czytamy, że „działalność spółdzielni w okresie objętym lustracją prowadzona była prawidłowo”, jednak lustratorzy uznają za niezbędne podjęcie kilku działań. List polustracyjny zawiera trzy takie elementy. To działania prowadzące do całkowitego uregulowania stanu prawnego gruntów na terenie spółdzielni, ale także uporządkowanie wewnętrznego systemu normatywnego, w tym wyeliminowanie uchybień formalnych we wskazanych przez lustratorów uchwałach organów samorządowych. Uwadze audytorów nie uszła kwestia Statutu, który od zmiany ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 2017 roku posiada de facto zapisy w sprzeczności z obowiązującym w Polsce prawem. Jego zmiana wymaga jednak znacznie większego zainteresowania mieszkańców udziałem w Walnym Zgromadzeniu Członków - obecnie kworum umożliwiające decyzje w tym obszarze to ponad 500 osób. Jeszcze bardziej poza możliwościami spółdzielni jest problem uregulowania stanu prawnego gruntów.

Lustracja spółdzielni jest określoną ustawowo kontrolą, której celem jest zbadanie legalności, gospodarności i rzetelności działania, jak też wskazywanie członkom na nieprawidłowości w działalności organów spółdzielni oraz udzielanie organizacyjnej i instruktażowej pomocy w usuwaniu stwierdzonych nieprawidłowości.

Członkowie MSM „Energetyka” mogą zapoznać się z oboma materiałami: pełnym protokołem z lustracji oraz listem polustracyjnym. Są one dostępne na stronie www po zalogowaniu się do strefy mieszkańca w sekcji „Protokoły i listy polustracyjne”.

M6.

SPÓŁDZIELNIA PONOWNIE Z „LIDEREM”

MSM „Energetyka” została wyróżniona w konkursie „Lider Spółdzielczości Mieszkaniowej 2023”. Nagrodę odebrał Prezes Zarządu Grzegorz Okoński.

Konkurs organizowany jest przez redakcję miesięcznika „Administrator i Menedżer Nieruchomości” od 2014 roku. Ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród nastąpiło podczas gali konkursu „Lider Spółdzielczości Mieszkaniowej”, która odbyła się na Zamku w Rynie i zgromadziła przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych z całego kraju.

To już dziewiąta edycja konkursu w którym laureatami są spółdzielnie w sposób wyjątkowy dbające o swoje zasoby i mieszkańców. Do tegorocznej edycji konkursu zgłosiło się kilkadziesiąt spółdzielni mieszkaniowych, które wyróżniają się nie tylko wynikami ekonomicznymi i przedsiębiorczością, ale także ciekawymi inicjatywami na rzecz swoich członków. I co szczególnie obecnie cenne – działaniami na rzecz energooszczędności. W ocenie pod uwagę brana jest dbałość o stan techniczny i estetykę budynków, ale także działalność na rzecz mieszkańców i troska o obiekty wspólne, takie jak np. domy kultury, place zabaw.

„Energetyka” rywalizuje w kategorii spółdzielni największych, które zarządzają zasobami o łącznej powierzchni ponad 600 tys. mkw. Ogólnopolski konkurs organizowany jest od 2014 roku. MSM „Energetyka” niemal cały czas utrzymuje się w czołówce - nagradzana była już w latach 2014-2016 oraz w latach 2018-2022.

KIERUNEK OZE

PANELE FOTOWOLTAICZNE NA KAŻDYM DACHU, URUCHOMIENIE PIERWSZYCH PROJEKTÓW W RAMACH GRANTU OZE JESZCZE W TYM ROKU ZAKŁADA PLAN SPÓŁDZIELNI W ZAKRESIE OPTYMALIZACJI ENERGETYCZNEJ

Inwestowanie w odnawialne źródła energii to konieczność i realizacja projektów w tym obszarze na wszystkich osiedlach będzie stanowić jeden z priorytetów „Energetyki” w najbliższych latach. Zarząd przy wsparciu Krajowej Agencji Poszanowania Energii przygotował obszerny raport o możliwych kierunkach optymalizacji w tym obszarze, a pilotażowy program montażu paneli fotowoltaicznych z wykorzystaniem grantu OZE właśnie rusza.

Informacja Zarządu o „Kierunkach działań MSM „Energetyka” w celu optymalizacji zużycia energii” to nie tylko analiza sytuacji, ale swego rodzaju mapa drogowa dla działań na rzecz zaimplementowania w spółdzielni rozwiązań proekologicznych, ale przede wszystkim prooszczędnościowych. Spółdzielnia na szeroką skalę zamierza instalować panele fotowoltaiczne, a inwestycje w połowie mają być sfinansowane przez tzw. grant OZE - rządowy program dofinansowania 50 proc. wartości inwestycji. Projekty dla ośmiu budynków, w których mieszkańcy byli najbardziej zainteresowani, właśnie ruszają, a plan zakłada, że do połowy 2026 roku wszyscy chętni mieliby na dachach swoich budynków panele słoneczne.

Dachy pokryte panelami...

W przypadku bloków duży wpływ na zasadność inwestycji w fotowoltaikę ma... dach. Dlatego z wykorzystaniem własnych zasobów w administracjach dokonane zostały analizy stanu technicznego dachów. Na ten aspekt zwraca szczególną uwagę Prezes Zarządu Grzegorz Okoński. - Każdy projekt instalacji fotowoltaiki będzie przeprowadzony w sposób systemowy, to znaczy najpierw zrobimy analizę możliwości pod kątem technicznym, przeprowadzimy niezbędne prace, tak by po montażu paneli nie było konieczności prac wymagających ich demontażu - mówi Grzegorz Okoński. Równie istotne jest uzasadnienie ekonomiczne projektu.

Administracje zebrały także od mieszkańców deklaracje dotyczące zainteresowania tym rodzajem inwestycji. Warto przypomnieć, że ten aspekt był elementem tegorocznego badania satysfakcji mieszkańców. Za skorzystaniem z grantu OZE opowiedziało się wówczas 65 proc. ankietowanych. Jedynie 6 proc. było przeciwnych, pozostali nie mają zdania na ten temat. W tym zakresie w „Energetyce” jest jeszcze potencjał do poprawy - z ogólnego

nopolskiego badania VeloBanku wynika, że 74 proc. mieszkańców bloków chciałoby, żeby wspólnota lub spółdzielnia mieszkaniowa zainwestowała w odnawialne źródła energii. Najmocniej są do tego przekonane osoby w wieku 35-44 lata (82 proc.) oraz najstarsi powyżej 55 roku życia (78 proc.).

Spółdzielnia zaczęła współpracować z Agencją Rynku Energii (ARE), która będzie stanowić eksperckie wsparcie w przygotowaniach pod kątem montażu paneli fotowoltaicznych z wykorzystaniem grantu OZE. Zakres współpracy z ARE jest bardzo obszerny. Eksperti mają za zadanie sprawdzić możliwość techniczną i zasadność ekonomiczną dla projektu, dobrać najbardziej optymalne rozwiązanie, a przede wszystkim wesprzeć spółdzielnię w prawidłowym procesie uzyskania zwrotu w ramach grantu OZE. Pilotażowy program już właściwie się rozpoczął, natomiast na 2024 rok przewiduje się kolejny etap, ale

także cykl spotkań informacyjnych z mieszkańcami i radami domów-nieruchomości zainteresowanymi montażem paneli PV. Sukcesywnie zostałyby programem objęte wszystkie nieruchomości, chyba że mieszkańcy wyrażą sprzeciw albo okaże się to ekonomicznie nieuzasadnione.

- Chcemy informować wszystkich pokazując zalety i uwarunkowania projektu, ale też konsekwencje braku takich działań dla budynku, np. związane ze świadectwami charakterystyki energetycznej, jak i przekładaniem się na wysokość opłat za mieszkanie - mówi Grzegorz Okoński.

Termin ukończenia projektu nie bez powodu wyznaczono na 2026 rok - wówczas dobiega końca możliwość uzyskania finansowania z programu rządowego.

...a może wiatrakami?

Grant OZE równie dobrze może sfinansować ustawienie wiatraków na dachach budynków. Wstępne rozmowy z firmą oferującą tego typu instalacje rozpoczęły osiedla Bernardyńska i Stegny Północ przy udziale przedstawicieli Zarządu. Wytypowane budynki w pierwszej kolejności muszą spełnić warunki techniczne do montażu, następnie przeprowadzone zostaną pomiary wiatru. Producent zapewnia, że taki wiatrak może być nawet o 150 proc. efektywniejszy niż panele fotowoltaiczne. Nie są to klasyczne wiatraki z łopatkami, a konstrukcja przypomina raczej anteny sieci komórkowych. W stolicy korzysta z nich np. budynek urzędu dzielnicy Ursynów. ▶

3 x PV, czyli fotowoltaika w „Energetyce”

W „Energetyce” mamy dotychczas trzy przykłady zastosowania odnawialnych źródeł energii, wszystkie to panele fotowoltaiczne. Prekursorem jest osiedle Ildzikowskiego na którym już w 2017 roku pojawiły się pierwsze panele fotowoltaiczne. Montowane na dachach 4-piętrowych budynków, z czasem pokryły wszystkie bloki na osiedlu i dziś osiedle ma moc 151 kWp. W grudniu 2021 roku na wniosek mieszkańców zainstalowano panele na bloku przy ul. Akermańskiej 1 na Stegnach Północ (17,8 kWp). Na początku tego roku panele pojawiły się na budynku Biura Zarządu przy Zwierzynieckiej 8A (zdjęcie powyżej). W tym przypadku moc zainstalowana to 31,3 kWp. W każdym z tych przykładów mamy nieco inny model. W Biurze Zarządu energia elektryczna wykorzystywana jest na potrzeby budynku w którym są biura, na osiedlu Ildzikowskiego jest ona zużywana przez części wspólne budynków (głównie klatki schodowe) i oświetlenie osiedla, natomiast przy Akermańskiej 1 obniża zużycie energii, której duże ilości zużywane są przez windy.

Pilotaż z KAPE, czyli jak zużywać mniej

Wysokie ceny energii w połączeniu z możliwością odzyskania połowy kosztów inwestycji wydają się kuszącą perspektywą, ale spółdzielnia podchodzi do sprawy bardziej kompleksowo, czyli szuka możliwości zmniejszenia zużycia mediów, to jest nie tylko energii elektrycznej, ale także ciepłej i wody.

W tym celu nawiązana została współpraca z Krajową Agencją Poszanowania Energii (KAPE). Eksperti KAPE przeprowadzili pilotażowy program mający na celu podniesienie efektywności wykorzystania i zmniejszenia zużycia energii elektrycznej w 12 budynkach „Energetyki”. Wykonane zostały audyty energetyczne tych nieruchomości, przeprowadzono także badania termowizyjne. Efektem prac były raporty dla każdego budynku i zbiorczy. Oprócz wyników badań, zawierają rekomendacje niskonakładowych działań poprawiających efektywność energetyczną. Ale dokumenty zawierają także propozycje działań inwestycyjnych w OZE wraz z analizą opłacalności, ze szczególnym uwzględnieniem fotowoltaiki.

Do 2026 roku każdy budynek w spółdzielni powinien mieć zainstalowane panele fotowoltaiczne. Cały projekt może zostać zrobiony „za pół ceny” - z wykorzystaniem rządowego bezzwrotnego finansowania w wysokości 50 proc., tzw. grantu OZE

Kolejnym elementem działań KAPE są analizy termowizyjne 236 budynków w spółdzielni. Prowadzi się je przy niskiej temperaturze i część została zrealizowana wczesną wiosną, natomiast dokończenie nastąpi przed końcem tego roku.

Ciepło, znaczy droga

Realizowane przez specjalistów działania mają prosty cel - szukanie oszczędności. Jednym z elementów audytu KAPE było przedstawienie możliwych modernizacji i działań niskonakładowych, to znaczy takich, które nie wiążą się z dużymi wydatkami inwestycyjnymi, a przyniosą oszczędności na energii elektrycznej, ciepłej, wodzie. Rekomendacje takie zostały sporządzone dla każdego z analizowanych budynków. Dla wszystkich zaleca się ograniczenie temperatury na klatkach schodowych i prawidłową eksploatację termo-zaworów, w 10 na 12 budynków zalecono samozamykacze i łapacze wiatru.

Badanie przeprowadzone przez KAPE na 12 budynkach jednoznacznie wskazało, że jest... za ciepło. W ocenianych budynkach (1-3 dla każdego osiedla) średnia temperatura na klatce schodowej wyniosła aż 22 stopnie. W ocenie ekspertów również w mieszkaniach (badanie jedynie wybranych lokali, właściciele których wyrazili zgodę) temperatury przekraczały zalecane. W tym aspekcie jednak badacze podkreślają, że kluczowy jest komfort mieszkańców. Ale i w mieszkaniach jest potencjał do optymalizacji zużycia. Niższe zużycie ciepła można uzyskać poprzez zastosowanie rolet, żaluzji i szczelnych zasłon okiennych, zastosowanie okiennych nawiewników automatycznych, czy zapewnienie właściwych warunków eksploatacji urządzeń grzewczych. Jeśli chodzi o oszczędność energii elektrycznej, również wszędzie eksperci dostrzegli możliwości optymalizacji przez zastosowanie energooszczędnego oświetlenia, ale też poprzez modernizację wind. Wiosną, po zakończeniu sezonu grzewczego nastąpi weryfikacja skuteczności podjętych środków, a wyniki zostaną wykorzystane do zaplanowania działań dla pozostałych budynków w zasobach „Energetyki”.

M. Ilnicki

Polska specjalność - fotowoltaika

Patrząc obecnie za okno trudno może uwierzyć, że w Polsce mamy... idealne warunki do rozwoju fotowoltaiki. W Europie liderami w korzystaniu z technologii ogniw fotowoltaicznych są jednak Niemcy, a także Wielka Brytania, a nie, jakby się mogło wydawać kraje basenu Morza Śródziemnego, choć Włochy i Hiszpanie również bardzo intensywnie rozwijają ten typ wytwarzania energii elektrycznej. Dzieje się tak dlatego, że zbyt ostre słońce i wysokie temperatury prowadzą do przegrzania się ogniw i spadku ich wydajności. W rezultacie od dobrych kilku lat dynamicznie rośnie w Polsce zainteresowanie tą technologią.

W połowie tego roku zainstalowanych mocy było już ponad 15 000 MW, niemal tyle, ile łącznie pięć największych elektrowni węglowych w Polsce (Bełchatów, Koźminec, Opole, Połaniec, Rybnik). O dynamicznym rozwoju niech świadczy fakt, że tylko w lipcu tego roku z fotowoltaiki powstało więcej prądu niż jeszcze w całym 2020 r.

Pamiętać jednak należy, że w przypadku projektów możliwych do realizacji w przypadku spółdzielni zawsze jest mowa o pozyskaniu energii do części wspólnych i oświetlenia terenów osiedlowych. I będzie to uzupełnienie zapotrzebowania, nie zaś całkowite zastąpienie energii z sieci. Zgodnie z obowiązującymi przepisami nie można jej dystrybuować wśród mieszkańców. W praktyce więc zysk dla mieszkańców wynika z obniżenia rachunków za energię elektryczną zużytą przez budynek, co w kolejnych latach przekłada się jednak na zyski w portfelu.

Jak instalacja fotowoltaiczna działa w praktyce w budynkach wielorodzinnych? Panele montowane są na dachach, a wyprodukowana energia elektryczna w pierwszej kolejności jest wykorzystywana na zaspokojenie własnego zapotrzebowania. Instalacja jest podpięta do sieci energetycznej więc jeśli aktualna produkcja jest większa niż bieżące zapotrzebowanie, nadwyżka jest sprzedawana do sieci. „Zarobek” jest potem rozliczany i pomniejsza rachunki za prąd płacone przez wytwórcę prądu. Nie ma magazynowania energii w bateriach czy akumulatorach, gdyż jest to bardzo droga opcja.

W polskich warunkach klimatycznych optymalnie zlokalizowana i wykonana instalacja fotowoltaiczna jest w stanie wyprodukować rocznie w okolicach 1000 kWh z zainstalowanego 1 kW mocy. Instalacja takiej mocy zajmuje od 7 do 15 mkw. Z tym że w warunkach budynków spółdzielni produkcja będzie mniejsza, choćby ze względu na fakt konieczności dostosowania instalacji do dachu. To oznacza gorsze warunki wentylacji przekładające się na spadek wydajności o nawet 10 proc. i nie zawsze optymalną orientację. Przy obecnej technologii na pewno nie należy obawiać się zużycia paneli fotowoltaicznych. Renomowani producenci (na rynku nie brakuje też tanich chińskich modułów) dają 10 lat gwarancji i deklarują spadek mocy rzędu 0,5 proc. rocznie.

Grant OZE - miliony do wzięcia

2400 wniosków o grant OZE wpłynęło do BGK przez pierwsze pół roku funkcjonowania programu dla spółdzielni i wspólnot. Do końca sierpnia rozpatrzono 1200 wniosków i przyznano 67 mln zł finansowania. Budżet programu liczy 450 mln zł. Jako przykład inwestycji ze wsparciem Ministerstwo Rozwoju i Technologii podaje budynek przy ul. Kondratowicza w Warszawie należący do SM „Bródno”, na którym zamontowano instalację fotowoltaiczną o mocy 50 kW. Jej koszt to około 220 tys. zł netto. Z tego połowę pokryto z grantu OZE. „Szacuje się, że panele na budynku przy ul. Kondratowicza wyprodukują rocznie energię o wartości 30 tys. zł. Dzięki temu zwrot wydatków na fotowoltaikę może nastąpić po zaledwie czterech latach” – przekonuje resort.

ODŚLONIĘTY KALORYFER, ZASŁONIĘTE OKNA, FOLIE, USZCZELKI I MĄDRE WIETRZENIE - TO TYLKO NIEKTÓRE Z MAŁYCH KROKÓW NA DRODZE DO OBNIŻENIA OPŁAT ZA CENTRALNE OGRZEWANIE

Co robić, by mniej płacić za c.o.?

Optymalizacja energetyczna to nie tylko inwestycje w OZE, ale też zmniejszenie zużycia mediów. Ciepły kaloryfer sporo kosztuje, warto więc używać go świadomie.

Koszty ogrzewania stanowią jedną z najwyższych pozycji w opłatach za mieszkanie. I choć zimy są coraz krótsze, to płacimy coraz więcej. Dlatego warto wyrobić sobie określone nawyki, które pozwolą obniżyć koszty ogrzewania o kilka lub nawet kilkanaście procent.

Kaloryfer na widoku

Na początek oczywistość: im wyższa temperatura w pomieszczeniach, tym większe zużycie energii do ogrzewania mieszkania. Warto więc przyzwyczaić się do przebywania w nieco niższej temperaturze. Eksperti wyliczają, że obniżenie temperatury zaledwie o 1 st. Celsjusza zmniejszy koszty ogrzewania o blisko 6 proc. w ciągu całego sezonu grzewczego. Z kolei trwałe obniżenie w mieszkaniu temperatury o 3 stopnie na kilkanaście godzin dziennie może zmniejszyć rachunek za c.o. o jedną dziesiątą. Ten „trik” można zastosować na noc, a dodatkową korzyścią będzie nasze samopoczucie. Lepiej śpimy bowiem, gdy temperatura jest nieco niższa niż w dzień. Łatwiej zasnąć, gdy w sypialni termometr wskazuje 19 niż 23. Jakość snu też jest lepsza przy 19 stopniach.

Jeśli jednak lubimy swoje ciepło w mieszkaniu, rozsądniej zacząć od innych kroków. Najbardziej kosztowne jest zasłanianie grzejników – czy to zasłonami, czy meblami. Niczym nie zasłonięty kaloryfer jest nawet

o 20 proc. wydajniejszy. Nie bez powodu nad kaloryferami montuje się parapety, czy półki. Zmieniają one kierunek przepływu ciepłego powietrza, które bez nich unosiłoby się prosto do góry. A tak „odbija się” się od parapetu i wędruje w stronę przeciwną do ściany.

Kolejne 2,5-5 proc. oszczędności przyniesie montaż folii odbijającej ciepło. Kupić ją można praktycznie w każdym markecie budowlanym, a spełnia ona dwie funkcje: odbija ciepło umożliwiając efektywniejsze nagrzewanie pomieszczenia i jest izolacją ograniczającą uciekanie ciepła w ścianę. Nie zapominajmy o grzejnikach podczas sprzątania - kurz na nich zgromadzony zmniejsza wydajność.

Zatrzymaj ciepło w mieszkaniu

O ile grzejniki należy odsłaniać, to okna warto zasłaniać. Stanowią one najcieńszą barierę i to przez nie ucieka najwięcej ciepła. Zasłanianie po zmroku okna będą kolejną przeszkodą dla uchodzącego z mieszkania ciepła. Skoro jesteśmy przy tzw. dziurach w mieszkaniu, to polecamy także sprawdzić, czy ciepło nie ucieka na klatkę przez drzwi wejściowe, a jeśli tak, to warto je uszczelnić. Przede wszystkim należy jednak sprawdzić okna. Źle dopasowane, stare uszczelki wpuszczają do mieszkania zimne powietrze. W razie nieuszczelnienia trzeba jak najszybciej wymienić uszczelkę. To dość tania operacja, której koszt wynosi zaledwie kilka złotych, a oszczędność naprawdę wymierna. Uwaga - nowsze okna mają zwykle dwa tryby szczelności: letni i zimowy. Warto sprawdzić, a jeśli mamy taką opcję, to dostosowywać regulację do pory roku.

Oszczędności przynosi nieogrzewanie pustego mieszkania i, gdy jest taka możliwość to warto zakręcać (albo przynajmniej nieco skręcać) termostaty przed dłuższymi wyściami. Także zweryfikowanie swoich zwyczajów odnośnie wietrzenia może okazać się opłacalne. Najefektywniej (i najekonomiczniej) jest wietrzyć mieszkanie krótko, ale intensywnie - otwierając wszystkie okna na kilka minut i pozwalając na krótki przeciąg. Przed tym zakręćmy grzejniki. Długie wietrzenie wyziębia całe pomieszczenie, wychładzają się ściany i meble, w efekcie ponowne ogrzanie jest dłuższe.

W blokach oszczędności trzeba też szukać... poza swoim mieszkaniem, w tzw. częściach wspólnych. Na pewno permanentne wietrzenie klatki schodowej przy równocześnie odkręconych do oporu grzejnikach odbije się na końcowym rozliczeniu zużycia.

Każdy znajdzie coś dla siebie

Internet jest pełny porad jak najskuteczniej oszczędzać ciepło. Trudno stosować wszystkie złote rady, bo ocierałoby się to o szaleństwo. A i tak trzeba pamiętać, że w budynku wielorodzinnym nigdy nie zjedziemy „do zera”, ani nawet się nie zbliżymy do tej wartości. Centralne ogrzewanie to system naczyń połączonych: mamy opłaty za ogrzanie części wspólnych nieruchomości, mamy współczynniki do przeliczeń uwzględniające położenie mieszkania w nieruchomości (szczytowe, parter, ostatnie piętro, itp.). W budynkach wielorodzinnych zawsze będziemy korzystać z ciepła sąsiednich lokali. Ale zawsze warto oszczędzać.

opr. red.

„ROŻEK” LUBI GŁOSOWAĆ

Mieszkańcy MSM „Energetyka” bardzo chętnie korzystają ze swoich praw wyborczych i masowo udali się do urn 15 października. Czy to przełoży się na udział w życiu spółdzielni i osiedli?

W ostatnich wyborach parlamentarnych, odnotowaliśmy rekordową frekwencję - z prawa do oddania głosu skorzystało w skali kraju aż 74,4 proc. uprawnionych. A w Warszawie głosowano jeszcze chętniej - w stolicy frekwencja wyniosła 84,9 proc. Jak na tym tle wypadli mieszkańcy osiedli „Energetyki”? Dobrze, a nawet bardzo dobrze.

Mieszkańcy osiedli MSM „Energetyka” przypisani byli do blisko 20 komisji obwodowych, przy czym tylko w wypadku niektórych rejon komisji stanowiły wyłączenie terytorium spółdzielni. Pod względem frekwencji najlepiej wypadli mieszkańcy osiedla Stegny Rożek, choć wspierani głównie przez nowe osiedla przy ul. Mangalii. W komisji nr 159 w Szkole Podstawowej nr 212 frekwencja wyniosła 92,17 proc. i była trzecią najwyższą na całym Mokotowie.

Chętnie głosowali też mieszkańcy osiedla Idzikowskiego przypisani do komisji nr 166 w Przedszkolu Bernardyńskie Krasnale. Do

komisji tej przynależeli także mieszkańcy Sadyby z ulic Urle i Przy Bernardyńskiej Wodzie, a frekwencja wyniosła tu 87,32 proc. Bardzo podobny wynik na Sadybie był w komisji nr 169 w Przedszkolu Sadybiańskie Świerzcze (ulice Spalska, częściowo Konstancińska i św. Bonifacego) - 86,37 proc.

Bardzo wysoką frekwencję odnotowano jeszcze w komisji nr 155 mieszczącej się w Szkole Podstawowej nr 307 przy ul. Barcelońskiej 8, gdzie głosowali mieszkający przy ulicach Barcelońskiej, Iberyjskiej i Sardynskiej, częściowo też Egejskiej. Tu zagłosowało 87,13 proc. uprawnionych.

W komisjach na terenie osiedli spółdzielni frekwencja w wyborach wszędzie przekroczyła 82 procent. Gratulujemy obywatelskiej postawy!

red.

Z ŻYCIA OSIEDLI

BERNARDYŃSKA

Administracja realizuje ostatnie zaplanowane na 2023 r. prace remontowe, m.in., wymianę uszczelnień wraz z regulacją okien na klatce schodowej w budynkach Bernardyńska 1a, 2, 3, 5, 11, 13 i 17 - celem jest poprawa bilansu energetycznego budynków. W trakcie jest również naprawa uszkodzonej przez ptaki elewacji w sześciu budynkach wraz z uzupełnieniem krtek wentylacyjnych na stropodachu - prace wykonywane są metodą alpinistyczną.

Zlecone zostało sporządzenie dokumentacji na wykonanie nowego przyłącza wodociągowego do budynku Bernardyńska 21. Zakończyło się mycie okien na klatkach schodowych w sześciu z ośmiu budynków, natomiast w pozostałych dwóch budynkach prace wykonane będą po zakończeniu remontu pomieszczeń zsyfów.

W najbliższym czasie administracja przeprowadzi prace pielęgnacyjne drzew, w tym usunięte zostaną trzy drzewa zagrażające bezpieczeństwu (zgoda WOŚ). Prace w zakresie dezynsekcji i deratyzacji w częściach wspólnych budynków są zaplanowane na listopad.

W ramach prac ogólnosiedlowych zostanie wdrożona stała organizacja ruchu na osiedlu, pojawią się również trzy stojaki na rowery. Będzie to poprzedzone wcześniejszym utwardzeniem gruntu kostką brukową przy ul. Bernardyńskiej 11.

Agencja Rynku Energii S.A. sporządza audyt w zakresie możliwości technicznych oraz zapotrzebowania na źródła energii odnawialnej dla budynków Bernardyńska 11 i 21.

Od końca października organizowane są zebrania domów-nieruchomości na których omawiane są bieżące sprawy, w tym prace remontowe, czy też wybór rady domu-nieruchomości na czteroletnią kadencję.

We wrześniu Rada Osiedla zaakceptowała bez uwag, sprawozdanie z wykonania planu gospodarczego osiedla za I półrocze br. Przyjęła strukturę organizacyjną administracji oraz wstępny projekt planu remontów na rok 2024, w tym poparcie dla realizacji projektu OZE na osiedlu.

W ramach projektu Bezpieczna Dzielnica m. st. Warszawy powstała grupa osiedlowa obejmująca rejon osiedli Bernardyńska oraz Idzikowskiego. Osiedle reprezentuje Lucyna

Jaremczuk z Rady Osiedla. Na pierwszym posiedzeniu zespołu zostały omówione, m.in. kwestie wykonania oświetlenia wzdłuż chodnika przy parku osiedlowym w rejonie Bernardyńskiej 2 i 4; naprawa nawierzchni drogi - wjazdu na parking od ul. Gołkowskiej; zapotrzebowanie na dodatkowe patrole policji w rejonie skwerów osiedlowych, placu zabaw i parku osiedlowego; niedbałe parkowanie hulajnóg na osiedlu; czy też niesprzątanie po psach. W listopadzie br. planowane jest spotkanie w ramach projektu Bezpieczny senior. Informacja o terminie i miejscu spotkania zostanie umieszczona na tablicach w budynkach i w Internecie.

IDZIKOWSKIEGO

Rada Osiedla we współpracy z administracją pracuje nad planem gospodarczym na 2024 rok. W pierwszej kolejności niezbędne jest ustalenie planów remontów.

W wyniku zwołanego zebrania nieruchomości Polna 3A, 23 października ponownie powołana została Rada Domu-Nieruchomości. Rada liczy pięć osób. Ponadto, w związku ze zgłaszanymi prośbami, wśród mieszkańców nieruchomości Polna 3A przeprowadzona będzie ankieta w sprawie pozostawienia bądź też likwidacji ochrony.

W ramach projektu Bezpieczna Dzielnica m.st. Warszawy powstała grupa osiedlowa obejmująca rejon osiedli Bernardyńska oraz Idzikowskiego. W budynku administracji osiedla Bernardyńska odbyło się spotkanie z przedstawicielem Stołecznego Zespołu Bezpieczeństwa w Dzielnicy Mokotów oraz przedstawicielami Straży Miejskiej. Omówione zostały problemy bezpieczeństwa oraz możliwości wsparcia przy rozwiązaniu problemów m.in. z honorowaniem przez mieszkańców zasad parkowania, kradzieży rowerów, pozostawiania na naszych osiedlach będących własnością miasta, czy też pojawiających się dzików i łosi. W planie jest zorganizowanie wspólnego spotkania dla mieszkańców obu osiedli w sprawie zasad bezpieczeństwa.

Ponadto zorganizowane zostało spotkanie konsultacyjne w sprawie opłacalności, technicznych możliwości i zapewnienia bezpieczeństwa przy instalacji magazynów energii. Temat ten będzie podlegał dalszym analizom.

W osiedlowej Pracowni Kreatywnej I-DZIK odbywają się bezpłatne zajęcia dla dzieci w wieku 10-16 lat ze sport stacking (kubeczki speed stacks), warsztatów DIY (tworzenie gier) oraz warsztaty pt. „Powrót do natury”. Z kolei dla osób w wieku 55+ w ofercie pracowni są, m.in., zajęcia z malowania na szkle, decoupage, z integracji, rozluźniania układu nerwowego i wiele innych.

Na osiedlowym boisku do piłki nożnej od września odbywają się rozgrywki Energetycznej Ligi Mistrzów w których udział biorą mieszkańcy osiedli i pracownicy spółdzielni. W ostatnim czasie na boisku została wykonana renowacja murawy.

Po intensywnych opadach w drugiej połowie października na osiedlu odnotowano zalania piwnic. Deszcz nawalny spowodował przepełnienie kanałów ściekowych. Część zamontowanych zaworów klapowych została uszkodzona przez szczyry.

SADYBA

Zakończyła się wymiana instalacji kanalizacji deszczowej z rur azbestowo-cementowych na PCV w budynku Spalska 1. W toku jest wymiana wodomierzy w budynkach: św. Bonifacego 75, Jaszowiecka 8, 12, 14, Konstancińska 5A, Sobieskiego 62, Solankowa 4, 6, Korczyńska 2, 13, 15, Przy Bernardyńskiej Wodzie 1, 1A, 3, 7, 11, Urle 1, 3, 4, 6, 8, 11, 13. Trwa remont pomieszczenia węzła ciepłego w zakresie remontu ścian, sufitów i posadzek w budynkach: Jaszowiecka 2, 4, 5, Konstancińska 5A, 7A, Korczyńska 3, 4, 5, 10, Przy Bernardyńskiej Wodzie 1, 7, Powsińska 15, Sobieskiego 72, Solankowa 4, Spalska 5, 6, Urle 1, 5, 7, 8, 11. Na ukończeniu jest montaż szlabanów - etap końcowy zamknięcia osiedla. Zostały zamontowane trzy szlabany przy ul. Konstancińskiej 3, 9 oraz między Konstancińska 1, a św. Bonifacego 89.

Dział eksploatacji zamontował na osiedlu stojaki na rowery w rejonach Konstancińskiej 1, Spalskiej 2, 4. Ponadto w budynkach zostały przeznaczone pomieszczenia na rowery w budynkach Konstancińska 3B i 9.

Od 1 października na osiedlu operuje nowa firma ogrodnicza, która została wyłoniona w postępowaniu przetargowym. Firma przeprowadziła jesienne koszenie na terenie osiedla obecnie przeprowadzane są prace pielęgnacyjne drzew i krzewów. W oparciu o decyzje WOŚ usunięto trzy drzewa zagrażające bezpieczeństwu i mieniu w rejonie św. Bonifacego 73, Sobieskiego 64 i 66. W połowie listopada zostaną usunięte drzewa w rejonie Jaszowieckiej 7, Konstancińskiej 9, 3B. W związku ze zbliżającym się okresem zimowym na osiedlu zostało rozstawionych 57 skrzyni na piach.

Od początku września odbyły się regularne, comiesięczne posiedzenia komisji oraz dwa posiedzenia plenarne Rady Osiedla (21.09 i 19.10). Rada zweryfikowała oświadczenia złożone przez kandydatów na członków Rady Osiedla podczas ZO w kontekście otrzymanych opinii prawnych. W wyniku weryfikacji skład rady został zmniejszony o dwóch członków - do 12 osób, czyli minimalnego poziomu dopuszczanego przez Statut.

Jednocześnie nie udało się uzupełnić składu prezydium o wiceprzewodniczącego oraz rozszerzyć skład Komisji Rewizyjnej (obecnie to tylko trzy osoby). Rada podczas najbliższego zebrania osiedlowego będzie wnioskowała o rozszerzenia jej składu.

Podjęto działania w celu powołania RDN w tych nieruchomościach, w których nie ma reprezentacji mieszkańców. RO dyskutowała harmonogram i zakres tematyczny planowanych spotkań z mieszkańcami. Podczas tych spotkań omówione mają zostać kluczowe zagadnienia z mieszkańcami oraz przekazane podstawowe informacje o uwarunkowaniach i planowanych działaniach. Rozważane są spotkania w trzech tematach: rozliczanie mediów; parkingi oraz parkowanie i organizacja ruchu na osiedlu; zieleni na osiedlu. Niezależnie planowane jest spotkanie organizowane przez Zarząd w sprawie wprowadzenia na osiedlu fotowoltaiki.

Ponadto RO przyjęła informację administracji z wykonania zadań gospodarczych osiedla za I półrocze 2023 r. Rada oceniła także działania administracji w sprawie zadłużeń opłat czynszowych za wynajem lokali użytkowych. RO zaopiniowała pozytywnie (ale z uwagami) strukturę organizacyjną administracji osiedla na 2024 r.

Podjęta została uchwała w sprawie ustalenia minimalnych stawek opłat za wynajem 1 mkw w pawilonach handlowo-usługowych osiedla. Podczas posiedzenia odbyła się dyskusja na temat remontu instalacji elektrycznej w pawilonie Sobieskiego 74/78. Na podstawie otrzymanych analiz RO stwierdziła, że remont jest nieuzasadniony ekonomicznie (poniesione nakłady nie zwrócą się w otrzymywanych przychodach).

Przedstawiciele Rady Osiedla odbywają comiesięczne dyżury, podczas których oczekują na mieszkańców.

SIELCE

Na osiedlu obecnie trwają zlecone przez MPWiK prace związane z wymianą wodociągu w rejonie budynków przy ul. Czerniakowska 26 do 40. Wymiana sieci wodociągowej jest wykonywana metodą bezwykopową, mimo to wiąże się z utrudnieniami na wewnętrznej drodze dojazdowej oraz miejscach postojowych. Ponadto występują chwilowe przerwy w dostępności wody (3-8 h).

Z większych remontów w ostatnim czasie zakończono następujące prace: wykonanie altanki śmietnikowej dla budynku Czerniakowska 28A, 30, wykonanie awaryjnej wymiany odpływu instalacji deszczowej w budynku Czerniakowska 28, wykonanie doposażenia w nawodnioną instalację przeciwpożarową dwóch budynków przy Czerniakowskiej 40 i 42, wykonanie remontów dachów

budynków Czerniakowska 36 oraz 95/97, Podchorążych 63/67, wykonanie prac remontowo-budowlanych w pomieszczeniach rowerowni przy Melomanów 10. Spory zakres prac wykonano w budynku przy ul. Belwederskiej 14. Miała tam miejsce naprawa posadzki i przemurowanie ścianek wygradzających 23 komórki piwniczne, wymiana poziomów instalacji kanalizacji w piwnicach, oraz montaż odbiornika sygnału SOS.

Kolejne zakończone prace dotyczą remontu posadzki w piwnicach, w dwóch suszarniach oraz wykonania okładzin schodów zejściowych do piwnicy w budynku Łużycka 10, wymiany 6 pionów instalacji zimnej, ciepłej wody oraz cyrkulacji w budynku Dolna 4, wymiany kamer zewnętrznych w budynku Zwierzyniecka 6.

W trakcie realizacji są: wymiana instalacji wody w budynkach Czerniakowska 22, 30, Dolna 2A i 4, montaż instalacji ppoż. w budynku Czerniakowska 18 oraz 20, przebudowa schodów i montaż windy dla niepełnosprawnych w budynku Czerniakowska 26, remont loggii ul. Czerniakowska 36A, ocena stanu technicznego elewacji-docieplenia wraz z zaleceniami remontowymi oraz zdjęciami z drona dla budynków Czerniakowska 18 i 20, wykonanie obróbek blacharskich oraz remont dwóch loggii przy Czerniakowskiej 38A, remont klatki schodowej - Czerniakowska 42, wykonanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej wraz z montażem istniejącego zestawu pompowego w nowej pompowni - Zwierzyniecka 1, wymiana poziomów instalacji kanalizacji Belwederska 3, awaryjna wymiana pionów instalacji wody ciepłej, zimnej oraz cyrkulacji Sielecka 55, wymiana poziomów kanalizacji sanitarnej wraz z remontem posadzek piwnicznych Piwarskiego 11, remont 20 loggii w trzech pionach Czerniakowska 38A.

Coroczne obowiązkowe przeglądy instalacji i urządzeń gazowych oraz przewodów wentylacyjnych zostały przeprowadzone zgodnie z harmonogramem.

W minionym okresie Rada Osiedla na swoich posiedzeniach omawiała projekt planu remontów w budynkach oraz remonty na terenie osiedla po wschodniej stronie ulicy Czerniakowskiej na 2024 r.; projekt struktury zatrudnienia w 2024 r. - złożono wniosek o konieczności utworzenia stanowiska pracownika samorządowo-społecznego (brak w obecnej strukturze). RO zapoznała się z informacją o wykonaniu planów remontów i o wynikach finansowych za trzy kwartały 2023 r. Omówiono także kwestię zamknięcia osiedla szlabanami. RO powołała komisję ds. parkingów, która będzie miała na celu analizowanie nowych rozwiązań proponowanych przez Zarząd, w tym nowelizacji regulaminu

parkingów społecznych i komercyjnych.

W związku z budową nowej inwestycji, rośnie problem dróg dojazdowych i komunikacji na osiedlu, ponieważ samochody dowożące materiały budowlane blokują dojazd mieszkańcom. Problem ten był przedmiotem dyskusji podczas spotkania Komisji Technicznej RO i Komisji Rewizyjnej RO w którym uczestniczyli przedstawiciele Rady Domu Zwierzyniecka 1 żądający nakazu wjazdu i wyjazdu samochodów z budowy tylko przez specjalnie wykonany wjazd techniczny.

Uzgodniono potrzebę następnego spotkania poświęconego budowie łącznika między górnym i dolnym ciągiem pieszo-jezdnym z wyjazdem na ulicę Ajewskiego oraz odzyskaniem miejsc postojowych na działce ewidencyjnej 33/2.

W związku z powołaniem nowych rad domów-nieruchomości, Komisja Samorządowa RO przeprowadziła ankietę wśród RDN, która miała zdefiniować najpilniejsze potrzeby i problemy związane z funkcjonowaniem nieruchomości.

STEGNY POŁUDNIE

Na osiedlu trwają remonty loggii, które realizowane są etapami w sześciu budynkach. W budynku przy ul. Katalońskiej 7 wykonano już wszystkie piony. Na ukończeniu są zaplanowane na ten rok remonty loggii w blokach przy ul. Nicejskiej 1, Kartaginy 1, Egejskiej 5 i Capri 5. W ramach umowy wyremontowana zostanie też część loggii w budynku przy ul. Egejskiej 6. Oprócz planowych remontów wykonano także awaryjne działania dotyczące 14 loggii w różnych budynkach. Trwa remont schodów między budynkami Egejska 17A i 17B.

Ogłoszono cztery postępowania przetargowe w związku z planem na 2024 rok: na dostawę i montaż ciepłomierzy kompaktowych w siedmiu budynkach mieszkalnych; na wykonanie wymiany 7772 szt. wodomierzy z nakładkami radiowymi w 32 budynkach; na wymianę okienek piwnicznych w budynku przy Egejskiej 2 oraz na przywrócenie wydzielenia klatek schodowych od korytarzy ewakuacyjnych w bloku przy ul. Barcelońskiej 9.

Zgodnie z postulatami mieszkańców podjęto decyzję o namalowaniu przejść dla pieszych między ul. Egejską 17 i 19 oraz Egejską 19 i św. Bonifacego 70. Z kolei na parking przy ul. Iberyjskiej zaplanowano naprawę nawierzchni oraz namalowanie linii oddzielających stanowiska - zgodnie z przepisami. Następnie zostanie wprowadzona strefa ruchu, co umożliwi straży miejskiej i policji działania w sprawie porzucanych na parkingi wraków.

Mieszkańcy osiedla zyskują coraz większe możliwości w kwestii odbioru i nadawania ►

przesyłek. Po otwarciu placówki pocztowej przy ul. Barcelońskiej uruchomiony został paczkomat Allegro przy ul. Portofino 8, niedługo dostępne będą kolejne dwa – przy ul. Barcelońskiej 1 i Nicejskiej 1, a w dalszej kolejności przy ul. św. Bonifacego 70. Na terenie osiedla znajduje się też osiem paczkomatów InPost.

Trwa proces stopniowego przenoszenia pracowników administracji z ul. Barcelońskiej 1 do siedziby w pawilonie przy ul. Portofino 8, co usprawni zarządzanie i przyniesie wygodę mieszkańcom – wszystkie sprawy z czasem będą mogli załatwić w jednym miejscu. Na potrzeby administracji wyremontowano lokal po zlikwidowanej księgarni. W tym pomieszczeniu znajdzie się również pokój dla Rady Osiedla, w którym będą odbywały się dyżury dla mieszkańców. Z kolei w Klubie Seniora mieszczącym się w budynku przy Barcelońskiej 1 wyremontowano szatnię oraz korytarz.

Na początku października, zgodnie z planem, Rada Osiedla we współpracy z administracją zorganizowała pierwsze od 2019 roku zebranie dla przewodniczących rad domów-nieruchomości, poświęcone przede wszystkim tworzeniu planów remontów i zasadom korzystania z Centralnego Funduszu Remontowego, funkcjonowaniu rad domów-nieruchomości i zebraniom domowym, a także tematyce ochrony danych osobowych.

We wrześniu przeprowadzono drugie i zarazem ostatnie w tym sezonie koszenie trawników na osiedlu. Zadbano też o drzewa dokonując licznych pielęgnacji i przycięć, również przy użyciu podnośnika. Wykonano drugie cięcie żywopłotów. Rabaty z krzewami wyłożono zrąbkami drzewnymi.

Jesienią intensywnie grabione są ogromne ilości liści, które zapakowane w worki są regularnie wywożone. Porządkowany jest teren osiedla – usuwane są gałęzie, opony, gruz pobudowlany, ceramika sanitarna, szyby oraz inne odpady, które zostały pozostawiane w sposób niezgodny z przepisami w altanach

śmietnikowych, a których nie odbierają służby miejskie.

Rozpoczęto Akcję Zima. Uzupełniony został piasek w skrzyniach znajdujących się wewnątrz budynków. Przeprowadzono przedzimowy przegląd oraz serwis ciągników i sprzętu potrzebnego w zimie. Wykonano ostatnie naprawy sprzętu na terenie rekreacyjno-sportowym oraz zabezpieczono fontannę (mgiełkę) na zimę.

STEGNY PÓŁNOC

21 września oraz 19 października odbyły się kolejne plenarne posiedzenia Rady Osiedla, w trakcie których przyjęto projekt planu robót ogólnosiedlowych na rok 2024, zaopiniowano projekt schematu organizacyjnego dla administracji osiedla Stegny Północ, przedstawiona została także wstępna analiza kierownika administracji osiedla w zakresie sytuacji finansowej, wykonania planu finansowo-gospodarczego oraz funduszu remontowego. Przed posiedzeniem plenarnym RO 19 października odbyło się spotkanie z mieszkańcami w sprawie przyszłości wybiegu dla psów.

Kierownik administracji przedstawił także Radzie Osiedla informację o programie Zarządu w sprawie instalacji urządzeń fotowoltaicznych zakładającym wykorzystanie grantu OZE, czyli dotowania inwestycji przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

26 września br. rozstrzygnięty został przetarg na wymianę instalacji elektrycznej (włz) w budynku Kaukaska 7. Przewidywane zakończenie prac to koniec stycznia 2024 r. Na wniosek administracji Zarząd ogłosił przetarg na wymianę wodomierzy dla lokali mieszkalnych oraz w pawilonach.

W ostatnim czasie w administracji przeprowadzony został roczny audyt ISO 9001 w części finansowo-księgowej, a także kontrola wewnętrzna w zakresie sporządzania i dokonywania umów z wolnej ręki za lata 2021-2023.

23 października rozpoczął pracę p.o. Za-

stępcy Kierownika AO Stegny Północ, Ireneusz Rak, który od ponad 30 lat związany jest z budownictwem w tym budownictwem mieszkaniowym. W czasie ostatnich lat był pracownikiem jednej z większych spółdzielni mieszkaniowych w Warszawie, gdzie piastował funkcje kontrolno-kierownicze, a przez ostatnie cztery lata był zastępcą dyrektora ds. technicznych na osiedlu zbliżonym wielkością do Stegien Północ.

STEGNY ROŻEK

Na osiedlu zakończono prace związane z dociepleniem ścian szczytowych budynku przy ul. Burgaskiej 6. Trwają prace remontowe elewacji pawilonu handlowo-usługowego przy ul. Burgaskiej 2. Dotychczas wyremontowano elewację ściany zachodniej, południowej i północnej, zaś obecnie jest remontowana elewacja pawilonu od strony wschodniej oraz taras usytuowany od strony ul. Jana III Sobieskiego. Zakończono prace naprawcze nawierzchni asfaltowych osiedlowych ulic i chodników.

W listopadzie planowana jest wycinka sześciu obumarłych i zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców drzew. W ich miejsce w przyszłym roku zostaną nasadzone nowe. W październiku planowane było nasadzenie krzewów wzdłuż głównego ciągu pieszego osiedla – przedłużenie istniejącego żywopłotu, rosnącego po stronie północnej parkingu ogólnosiedlowego, jednak prace te zostały wstrzymane.

Obecnie odbywają się coroczne zebrania nieruchomości, na których powoływane są nowe rady domów-nieruchomości (tam, gdzie kadencja się skończyła) oraz omawiane są sprawy remontowe budynków. Na listopad zaplanowano zebrania nieruchomości Burgaskiej 1, 3, 5 oraz Sozopolskiej 1 oraz Neseberskiej 4.

Na osiedlu dokonano przeglądu technicznego budynków i instalacji pod kątem sprawności przed zbliżającą się zimą.

opr. red. na podst. materiałów od AO i RO

Reklama

Chcesz dobrze sprzedać swoje mieszkanie?

**ZAPRASZAM
NA DARMOWĄ
KONSULTACJĘ**

totu
nieruchomości

IZABELLA ZIELIŃSKA

Twój lokalny
agent nieruchomości

✉ iza@totunieruchomości.pl

☎ 576-015-233

f fb.com/Zielinska.Izabella

Dla mieszkańców MSM Energetyka
50% zniżki na usługę pośrednictwa sprzedaży

Tak ma wyglądać pętla tramwajowo-autobusowa przy kościele na ul. św. Bonifacego.

BUDOWA LINII TRAMWAJOWEJ JESZCZE PRZEZ KILKA MIESIĘCY BĘDZIE UTRUDNIAĆ RUCH W SĄSIĘDZTWIE OSIEDLI „ENERGETYKI”. W OSTATNIM CZASIE RUSZYŁY PRACE NA ULICY ŚW. BONIFACEGO

TRAMWAJ PODZIELI STEGNY

Szybciej niż pierwotnie zapowiadano, bo już na początku października, ruszyły prace przy budowie linii tramwajowej w osi ulicy św. Bonifacego. Po zakończeniu inwestycji - zdaniem tramwajarzy - dojazd do Centrum zajmie 20 min. Ale trzeba pogodzić się z utrudnieniami. Obecnie 20 min. może zająć... wyjazd z ulicy św. Bonifacego.

Tory na ulicy św. Bonifacego to odnoga powstającej trasy do Wilanowa. Pierwszy tramwaj na Stegnach ma się pojawić pod koniec 2024 roku. Długość trasy to około 800 metrów, torowisko znajdzie się pomiędzy jezdniami ulicy św. Bonifacego, a jej zwieńczeniem będzie pętla tramwajowo-autobusowa przy kościele. Stanowiska dla autobusów będą tam usytuowane tuż obok peronów tramwajowych. Całość prac pochłonie aż 56 mln zł.

Tramwaj zmieni Stegny?

Nie ma wątpliwości, że inwestycja bardzo zmieni obraz ulicy dzielącej Stegny. Oprócz torów tramwajowych pośrodku, powstanie droga dla rowerów, wzdłuż torów i na pętli posadzonych zostanie 40 nowych drzew. Tramwaje Warszawskie zapewniają, że w momencie zasadzenia będą miały co najmniej 5 metrów wysokości i obwód 25 cm. Przy nowej trasie pojawi się też 1188 krzewów oraz 355 bylin i cebul kwiatowych. Same tory będą zielone, tzn. przykryte zielonym rozchodnikiem. To roślina, która wycisza tramwaje, magazynuje wodę i jest estetyczna.

Inaczej będzie wyglądała organizacja ruchu i połączenia z osiedlowymi ulicami obu stegnieńskich osiedli. Kierowcy będą mieli do dyspozycji, jak dotąd, po jednym pasie i dwie zawrotki – na wysokości ul. Batumi i przy pętli. W pozostałych miejscach będzie możliwość skrętu jedynie w prawo. Jeśli chodzi o przystanki, to oprócz tego na pętli powstanie dodatkowy przy skrzyżowaniu św. Bonifacego z Sobieskiego – będą tu wysiadać pasażerowie tramwajów jadących od strony Centrum.

Rok utrudnień

Ale to za rok. Najbliższe 12-14 miesięcy to dodatkowe utrudnienia dla mieszkańców Stegien. Jeszcze dwa miesiące temu, rzecznik Tramwajów Warszawskich Maciej Dutkiewicz zapewniał M6, że prace przy ul. św. Bonifacego nie zaczną się wcześniej, niż na

przełomie roku. Wykonawca całej inwestycji, firma Budimex, jednak przyspieszył i budowlalnicy zaczęli działać na początku października. Zmieniła się organizacja ruchu. Odcinek między Sobieskiego i skrzyżowaniem z ulicą Soczi pozostał bez zmian, ale dalej, pasy zostały zwężone. U zbiegu z ulicami Kaukaską i Sardynską cały czas można skręcać we wszystkich kierunkach, ale wyjazd z ulicy Maltańskiej możliwy jest wyłącznie w stronę Jana III Sobieskiego, a z Kaspijskiej w kierunku alei Sikorskiego. Budowa budzi duże emocje wśród mieszkańców.

- Skrzyżowanie z Maltańską jest totalnym buble pod kątem organizacyjnym. Nakaz prawoskrętu z Maltańskiej w Bonifacego jest w gruncie rzeczy fikcyjny, bo i tak wszyscy skręcają w lewo – mówi Mateusz. Ale ze Stegien nie tylko trudno wyjechać, ale też przez nie przejechać. - Dojazd z okolic ul. Klarysewskiej do Toru Łyżwiarskiego Stegny samochodem, w godzinach porannych – ruszyłem przed 8:00 – zajmuje mi teraz blisko 50 minut. Jednym słowem paraliż od momentu rozpoczęcia tej przebudowy – komentuje w podobnym tonie Jakub.

Trudniej mają też piesi. Zamknięte zostały przejścia w poprzek pętli autobusowej. Z kolei pomiędzy ulicami Maltańską a Sardynską piesi przejdą wyłącznie po jednej stronie ulicy świętego Bonifacego. Najpierw po stronie północnej, a następnie po południowej. Na pozostałym fragmencie można przejść po obu stronach drogi, ale chodnik od strony osiedla Stegny Północ jest nieco węższy niż dotychczas – ma dwa metry szerokości. Tak będzie do lutego 2024 roku. Pewne zmiany nie ominęły też komunikacji miejskiej. Główna to przekierowanie autobusu 187 na pętlę Sadyba. Linie 501 i 172 zmieniły miejsce postoju na pętli lub mają lekko przesunięte przystanki.

Kolejni mieszkańcy pytani przez M6 również najczęściej narzekają na utrudnienia. Jedni woleliby, aby najpierw zakończyć prace przy Sobieskiego, a potem rozkopywać Bo-

nifacego. Inni wolą kumulację utrudnień w jednym czasie, by niedogodności zniknęły jak najszybciej. Nie brakuje też przeciwników budowy tramwaju w ogóle.

Kiedy koniec prac na Sielcach?

O ile na Stegnach budowa się rozpoczyna, to na Sielcach prace są na ostatniej prostej. Jak informuje spółka Tramwaje Warszawskie, w grudniu ul. Gagarina powinna być już w pełni przejezdna w obydwu kierunkach, choć będą jeszcze pewne ograniczenia wynikające z prac przy Belwederskiej. Tu prace nieco zwolniły względem tego, co zapowiadał jeszcze w poprzednim numerze M6 rzecznik spółki Tramwaje Warszawskie. Na pewno można zapomnieć o tramwaju na Sielce „pod choinkę”, bo nawet jeśli zakończy się inwestycja wzdłuż Gagarina, a skrzyżowanie Spacerowej i Puławskiej już uruchomiono na początku września, to daleko mniej zaawansowane są roboty na samej Spacerowej. Brakuje także podłączenia nowej podstacji energetycznej, która powstała w głębokim wykopie przed hotelem Regent (dawny Hyatt). Wiele wskazuje, że trasa przez ul. Gagarina nie zostanie oddana wcześniej niż główna, jak planowano do tej pory. Czyli tramwajem spod siedziby „Energetyki” pojedziemy nie wcześniej niż w połowie 2024 r.

Cały czas mieszkańcy Stegien i Sadyby doświadczają jeszcze niedogodności wynikających z budowy torów w osi ulicy Sobieskiego. Ale, jak przekonuje Maciej Dutkiewicz, za tempo prac bardziej odpowiada kwestia ciepłociągu, niż samych torów, i po zakończeniu prac związanych z rurami, z torami pójdzie znacznie szybciej. Obecnie najbardziej zaawansowane są prace na odcinku wilanowskim. Ale także na wysokości osiedli „Energetyki” zaczął pojawiać się asfalt na jezdniach, powoli są kładzione tory. Wykonawca, firma Budimex, informuje że na budowie jest teraz ponad 400 osób i 200 maszyn budowlanych.

M. Ilnicki

Co dalej z ogródkami na Sielcach?

MIESZKAŃCY, I NIE TYLKO MASOWO OPROTESTOWALI PROPOZYCJĘ BUDOWY OSIEDLI MIESZKANIOWYCH NA TERENIE OGRÓDKÓW DZIAŁKOWYCH

Dużym echem odbił się materiał z poprzedniego numeru M6 opisujący plany miasta dotyczące budowy dużego osiedla w miejscu ogródków działkowych na Sielcach. Ponad siedem tysięcy osób, w różnej formie, złożyło protest w tej sprawie. Oficjalne uwagi i sprzeciw wobec planowanemu zagospodarowaniu terenu zgłosiła także spółdzielnia.

Przypomnijmy - w czerwcu miasto przedstawiło projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla całej stolicy. Dokument stanowiłby wytyczne dla rozwoju miasta i przyszłych inwestycji. W studium opisane są uwarunkowania przestrzenne, znajdują się tam szczegółowe mapy oraz plany rozwoju, jak np. planowane kolejne linie metra. Na podstawie tego dokumentu sporządzane są potem bardziej szczegółowe plany miejscowe dla poszczególnych fragmentów miasta. Ku zaskoczeniu wielu okazało się, że autorzy studium proponują likwidację blisko 40 ogródków działkowych w Warszawie, w tym tych sąsiadujących z osiedlem Sielce. W ich miejscu miałyby powstać osiedle na kilka tysięcy mieszkańców.

Uwagi, protest, petycja

Jako pierwsi zaczęli protestować właściciele działek, ale sprzeciw zyskał szerszy charakter i poparcie. Okoliczni mieszkańcy zdali sobie sprawę, że zmiana taka wpłynie na życie całej okolicy. I będzie to zmiana na gorsze. Finalnie w ramach konsultacji społecznych, które trwały do końca września złożonych zostało 1811 formularzy z uwagami do studium wyrażającymi sprzeciw wobec planów likwidacji ogródków działkowych na Sielcach. Organizatorom protestu udało się także zebrać ponad 2500 podpisów pod protestem złożonym do urzędu m.st. Warszawy, blisko 3000

osób podpisało się pod petycją online. Podpisy zbierano także na osiedlowych piknikach organizowanych we wrześniu w MSM „Energetyka”.

W perspektywie finalnej decyzji bardzo cenne może okazać się stanowisko Komisji Ochrony Środowiska Rady m.st. Warszawy z 25 września 2023 roku w którym opowiada się ona za pozostawieniem dotychczasowego charakteru ogródków działkowych. To właśnie stołeczni radni ostatecznie przyjmują (lub odrzucają) dokument. Jak już informowaliśmy w M6, wcześniej postulaty protestujących poparła także Rada Dzielnicy Mokotów.

„Energetyka” też przeciwna

W procesie konsultacji społecznych wzięła udział również spółdzielnia. Zarząd MSM „Energetyka” przeprowadził analizę zapisów projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i przekazał je do Prezydenta m. st. Warszawy. W dokumencie Zarząd przedstawia bardzo wyczerpujące uzasadnienie dla konieczności zachowania ogródków działkowych (z pełną treścią dokumentu zapoznać się można na stronie internetowej spółdzielni). Wskazuje, między innymi, na pogorszenie się gospodarki wodnej tego obszaru Warszawy, a jednocześnie zwiększone zagrożenie powodziowe wskutek intensyfikacji zabudowy na terenach zalewowych. Konsekwencją zabu-

dowy byłoby też pogorszenie się jakości powietrza w tym rejonie Warszawy i powstanie kolejnej tzw. wyspy ciepła. Co ciekawe, w swoim stanowisku spółdzielnia wskazuje, że cały zestaw argumentów za zachowaniem zielonego charakteru w ram rejonie miasta znajduje się w publikacji pt. „Atlas fizjograficzny Warszawy” przygotowanej na zlecenie... Urzędu m. st. Warszawa.

Stanowisko MSM „Energetyka” obejmuje nie tylko kwestię ogródków działkowych. Zarząd w dokumencie sprzeciwia się także proponowanemu przebiegowi linii metra pod budynkami osiedla Sielce. Zgodnie z propozycjami studium, metro miałyby przebiegać obok proponowanego nowego osiedla, ale dokładnie pod kilkudziesięcioletnimi budynkami przy ul. Czerniakowskiej, co może być dla tych konstrukcji zagrożeniem. Ponadto uwagi dotyczą propozycji zmiany charakteru kilku działek na Stegnach Południe i Północ. Tereny te, jako nieuregulowane, określone są jako „zielen publiczna”, tymczasem działki znajdują się na terenie osiedli „Energetyki”.

Plan ogólny w miejsce studium

Jaki będzie los protestu i zgłoszonych uwag? Sytuacja jest nieco skomplikowana. Formalnie bowiem studia uwarunkowań... przestaną obowiązywać. 24 sierpnia 2023 r. została opublikowana ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. W myśl zapisów nowelizowanej ustawy studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin przestaną obowiązywać od 2026 roku. Ich rolę przejmą strategia rozwoju gminy oraz plan ogólny gminy.

Władze m.st. Warszawy zdecydowały jednak nie przerywać trwających już konsultacji społecznych nad projektem studium, by w ten sposób poznać zagadnienia najbardziej problematyczne dla mieszkańców. Zebrane uwagi posłużą miastu jako wstępny materiał analityczny do projektu planu ogólnego, który po przyjęciu uchwały Rady m.st. Warszawy o przystąpieniu do jego sporządzenia, na dalszych etapach procedury planistycznej również będzie konsultowany.

Nic jeszcze nie jest przesądzone, a w tym kontekście warto pamiętać, że zbliżają się wybory samorządowe, które odbędą się wiosną 2024 r. To czas, gdy głos mieszkańców zdaje się mieć wyjątkowy posłuch. Na pewno trzeba baczenie obserwować proces i proponowane zmiany.

opr. red.

Reklama

Planujesz sprzedaż mieszkania?

Sprawnie i szybko je do tego przygotujemy.

Wycyścimy i wywieziemy wszystkie starocia w nim zalegające, tj. meble, stoły, fotele itd.

Przyjadę i bezpłatnie wycenię usługę.

Tel. 531 605 919

Zapraszam!

Ogłoszenie własne

Nieodpłatne porady prawne

dla członków MSM „Energetyka”

CZWARTKI

W GODZ. 15:00 - 18:00*

OŚRODEK EDUKACJI
KULTURALNEJ „SADYBA”
UL. KORCZYŃSKA 6

Obowiązują zapisy
tel. 22 642 59 08, kom. 608 554 398

oek.sadyba@msmenergetyka.pl

*Z WYŁĄCZENIEM PRZERW ŚWIĄTECZNYCH, DNI USTAWOWO WOLNYCH OD PRACY,
INNYCH OGŁOSZONYCH NA STRONIE PODANYCH PRZEZ ORGANIZATORA DNI

◀ BERNARDYŃSKA DOŁĄCZA DO „PIKNIKUJĄCYCH OSIEDLI”

Nawet 300 osób odwiedziło piknik osiedlowy „Pożegnanie lata”, który odbył się 9 września na osiedlu Bernardyńska. Ale pożegnanie lata to przywitanie osiedla w gronie osiedli organizujących tego typu wydarzenia z myślą o mieszkańcach. Przyznać trzeba, że Bernardyńska zadebiutowała z przystępem, atrakcji było co niemiara, a że pogoda była wyśmienita, to i uczestnicy dopisali.

▶ PO CO KOMU SZLABAN?

W M6 informowaliśmy już o uszkodzeniach szlabanów na Sadybie. Na początku października ponownie doszło do tego typu zdarzeń. Uszkodzone zostały cztery szlabany, a koszt ich naprawy oszacowano na 9,3 tys. zł netto. Czy to przypadki, czy działania celowe, to inna sprawa. Ale 14 października tajemniczy sprawca (sprawcy?) postanowili pójść krok dalej i... ukradli szlaban. Koszt montażu nowego to 13 tys. zł, zdarzenie zostało zgłoszone do ubezpieczyciela.

◀ WETERANI ENERGETYCZNEJ LIGI MISTRZÓW

Już od dziewięciu lat na boiskach na osiedlu Idzikowskiego oraz przy Maltańskiej na Stegnach Południe grają amatorzy z osiedli „Energetyki”. Energetyczna Liga Mistrzów to jedyne w swoim rodzaju rozgrywki organizowane przez mieszkańców i dla mieszkańców. Spółdzielnia (Biuro Zarządu, osiedla Idzikowskiego i Stegny Południe) udziela wsparcia miłośnikom futbolu udostępniając boiska i fundując nagrody dla najlepszych. Na zdjęciu drużyna Administracji-M6 i Idzik 303, które grają w lidze od pierwszej edycji.

▼ PODZIĘKOWANIE DLA ZASŁUŻONYCH DZIAŁACZY

Po wiosennych zebraniach osiedlowych w radach osiedli pojawiło się sporo nowych osób, część działaczy zdecydowała się zakończyć działalność na rzecz mieszkańców i swojego osiedla. Na Stegnach Południe zorganizowano spotkanie podczas którego podziękowano najbardziej zasłużonym członkom Rady Osiedla Stegny Południe (z nawet kilkudziesięcioletnim stażem w RO!): Krystynie Domalewskiej, Teresie Zielińskiej i Markowi Żyszko.

▲ SENSOPLASTYKA W OEK „SADYBA”

27 października w OEK „Sadyba” odbyły się warsztaty sensoplastyczne dla dzieci w wieku od 1 roku do 5 lat. Sensoplastyka to stymulacja wszystkich zmysłów. Zajęcia miały na celu wspieranie kreatywności, samodzielności, rozwoju poznawczego, sensomotorycznego i społeczno-emocjonalnego. Dzieci usprawniały motorykę małą i dużą, wykorzystując produkty spożywcze. Tego dnia powstały kolorowe, pachnące mikstury. Dzieci stworzyły ścieżki sensoryczne, po których spacerowały i co ważne legalnie się pobrudziły. Radości i śmiechu było przy tym co niemiara. Zajęcia przeprowadziła Anita Andrasiak-Ptak.

fot. mokotow.um.warszawa.pl

Silna reprezentacja „Energetyki” w Mokotowskiej Radzie Seniorów

Mieszkańcy osiedli spółdzielni po raz kolejny odgrywają dużą rolę w Mokotowskiej Radzie Seniorów. Trzecia kadencja Rady właśnie się rozpoczęła, a przewodniczącym został Bogdan Szurmak z Sadyby. Łącznie siedmioro członków to mieszkańcy osiedli MSM „Energetyka”.

Pierwsze posiedzenie Rady Seniorów Dzielnicy Mokotów III kadencji odbyło się 2 października 2023 r. Spotkaniu, zgodnie z zapisami Statutu Rady, przewodniczył Burmistrz Dzielnicy Rafał Miastowski, który pogratulował radnym Mokotowskiej Rady Seniorów wyboru i życzył im udanej i bogatej w działania kadencji. Wyraził również nadzieję, że Rada Seniorów będzie platformą dialogu pomiędzy Urzędem oraz mokotowskimi seniorami. W spotkaniu udział wzięli także zastępcy Burmistrza: Anna Lasocka oraz Krzysztof Skolimowski.

W wyniku głosowania Przewodniczącym Rady Seniorów Dzielnicy Mokotów został wybrany Bogdan Szurmak - mieszkaniec Sadyby, przez wiele lat członek Rady Osiedla Sadyba, aktywnie działający na rzecz osiedla, a w szczególności osób starszych. Na pierwszym posiedzeniu został również wybrany przedstawiciel do Warszawskiej Rady Seniorów. Została nim Krystyna Śmigielska - przewodnicząca Rady Osiedla Idzikowskiego. Odbyło się już pierwsze robocze posiedzenie Rady, ale na pełnych obrotach reprezentanci seniorów zaczęli pracować po przyjęciu przez dzielnicę nowego statutu Rady Seniorów.

Mokotowska rada zainaugurowała działalność w 2015 roku. Zarówno kandydaci, jak i głosujący muszą spełnić warunek ukończenia 60. roku życia. W tym roku nie było jednak klasycznych wyborów, gdyż zgłoszono jedynie 12 kandydatur. W skład Rady wchodzi łącznie 16 osób, gdyż oprócz reprezentantów mieszkańców są to przedstawiciele wskazani przez: Dzielnicową Komisję Dialogu Społecznego; Radę Dzielnicy; Zarząd Dzielnicy i Uniwersytet III Wieku. Rada spotyka się w Mokotowskim Centrum Integracji Mieszkańców przy Wydziale Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Mokotów przy ul. Wronicza 44A.

Pełny skład Rady Seniorów Dzielnicy Mokotów III kadencji tworzą: Ryszard Bombała, Grażyna Cabaj-Olejniak, Jolanta Kłos, Ewa Samp-Stanisławska, Lucyna Szurmak, Bogdan Szurmak, Krystyna Śmigielska - przedstawiciele mieszkańców i jednocześnie mieszkańcy osiedli „Energetyki”. Pozostali reprezentanci mieszkańców to Eugenia Jakubik, Janina Maciejska, Leszek Rocki, Bogusław Ruszkowski oraz Małgorzata Wójcik. Ponadto Radę współtworzą: Bogdan Jaskoła i Hanna Kosowska - przedstawiciele odpowiednio Zarządu i Rady Dzielnicy Mokotów m.st. Warszawy, Teresa Maj - przedstawicielka Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Dzielnicy Mokotów i Jagoda Eska - przedstawicielka Dzielnicowej Komisji Dialogu Społecznego w Dzielnicy Mokotów. Kontakt do Rady Seniorów: rsmokotow@gmail.com.

M6, mokotow.um.warszawa.pl

NASI NA WARSZAWSKIEJ OLIMPIADZIE SENIORÓW

5. Warszawska Olimpiada Seniorów odbyła się pod koniec września i przyciągnęła niemal tysiąc uczestników. Wśród „olimpijczyków” nie zabrakło mieszkańców osiedli „Energetyki”.

Impreza odbyła się 22 i 23 września na terenie trzech obiektów sportowych: Górka Szczęśliwicka, Hutnik oraz na terenie CRS Bielany. To wydarzenie dla osób w wieku 60+ realizowane przy wsparciu m.st. Warszawy. Olimpiada ma na celu promowanie sportu i rekreacji wśród seniorów, propagowanie zdrowego stylu życia oraz integrację społeczną.

Seniorzy rywalizowali w wybranych dyscyplinach olimpijskich. Były to, między innymi, pływanie, pchnięcie kulą, skok w dal, strzelanie z łuku, tenis stołowy, tenis ziemny oraz brydż sportowy i szachy. Rywalizacja odbywała się w trzech kategoriach wiekowych: 60-69 lat, 70-75 lat oraz w kategorii +76 lat.

Pierwszy dzień rywalizacji rozpoczął się na terenie stoku narciarskiego, gdzie warszawscy seniorzy rywalizowali w zjeździe narciarskim. Następnie zawody przeniosły się do Ośrodka Hutnik, gdzie rozpoczęły

się eliminacje turnieju w tenisie ziemnym. Tego samego dnia w CRS Bielany odbywały się zawody z pływania, biegania, brydża, szachów i tenisa stołowego. W sobotę od rana w Ośrodku Hutnik Aktywnej Warszawy odbyła się impreza finałowa. Seniorzy rywalizowali w wielu konkurencjach sportowych takich jak strzelanie z łuku, ergometria wiosłarska, strzelanie z broni pneumatycznej, pchnięcie kulą, skok w dal czy tenis ziemny. Zwycięzcy poszczególnych konkurencji otrzymali medale oraz nagrody.

Oprócz rywalizacji sportowej, uczestnicy imprezy mogli skorzystać z darmowych badań oraz porad zdrowotnych w Miasteczku Zdrowego Seniora, wziąć udział w konkursach i zabawach prowadzonych przez animatorów.

Była to piąta edycja wydarzenia organizowanego i finansowanego przez miasto.

źr. um.warszawa.pl

Porady dla członków rady (domu-nieruchomości)

RADY DOMÓW-NIERUCHOMOŚCI POSIADAJĄ DUŻE MOŻLIWOŚCI I KOMPETENCJE W ZAKRESIE DECYDOWANIA O TYM, CO DZIEJE SIĘ W NASZYM BUDYNKU

W ostatnim czasie na osiedlach wybieranych jest sporo rad domów-nieruchomości, niektóre to zupełnie nowe struktury samorządowe. I bardzo dobrze!

To gremia najbliższej mieszkańców i najlepiej znające potrzeby i problemy.

Warto więc przypomnieć sobie (zapoznać się?) z kompetencjami RDN.

Kompetencje rad domów-nieruchomości (RDN) są opisane w Statucie spółdzielni, jest też specjalny regulamin ich funkcjonowania uchwalony przez Radę Nadzorczą. Ale chyba najwięcej sens działania rady oddają słowa wieloletniej przewodniczącej RDN jednej z nieruchomości na Sadybie: rolą rady jest przede wszystkim pomaganie mieszkańcom oraz zajmowanie się sprawami najważniejszymi, tzn. remontami i naprawami.

Armia społeczników

Istnienie RDN nie jest obligatoryjne. W MSM „Energetyka” mamy około 170 rad domów-nieruchomości. W sytuacji braku RDN ich kompetencje przypadają właściwej radzie osiedla. Łącznie RDN w „Energetyce” to wręcz armia ludzi, bo około 700 osób, które, co warto podkreślić, swoją pracę wykonują społecznie.

Przed wszystkim należy wyjaśnić dlaczego mamy rady domów-nieruchomości, a nie po prostu rady domów? To dlatego, że nie zawsze na jednej działce stoi jeden budynek. Jeśli na dużych działkach postawionych jest kilka bloków, to jedną RDN tworzyć będą przedstawiciele każdego z nich. Stąd mamy np. RDN dla Marsylskiej 1 i 3, Burgaskiej 1, 3, 5. Rekordzistę pod tym względem mamy na Sadybie, gdzie na jedną nieruchomość składa się sześć budynków.

Członkowie RDN wybierani są przez zebrania domowe-nieruchomości na czteroletnie kadencje i to właśnie z umocowania mieszkańców danego budynków lub budynków działa RDN. Radę musi tworzyć minimum trzy osoby, ale są i takie w których działa nawet dziesięciu mieszkańców. Oczywiście warunkiem jest bycie członkiem spółdzielni i mieszkańcem danej nieruchomości.

Szerokie kompetencje

Co może RDN? Całkiem sporo i to najlepszy argument za tym, by zainteresować się

działaniem w niej, jeśli chcemy mieć wpływ na to, co dzieje się w naszym budynku i jak on wygląda. Rada reprezentuje interesy mieszkańców wobec administracji oraz pozostałych organów samorządowych spółdzielni. Przede wszystkim uzgadnia z administracją roczne plany remontowe dotyczące danej nieruchomości. To właśnie na kompetencje w zakresie remontów w budynku warto zwrócić większą uwagę. RDN - w oparciu o decyzje mieszkańców - ma tu bardzo duże możliwości działania. Oprócz wspomnianego uzgadniania rocznych planów remontowych, rada może wnioskować o realizację dodatkowych prac (na podstawie uchwały zebrania domowego-nieruchomości). Jeśli chodzi o drobne prace remontowe, mogą być realizowane na pisemny wniosek RDN. Na dalszym etapie procesu remontu społecznicy z rady mają prawo udziału w komisjach przetargowych wybierających wykonawców do danych prac w budynku, a następnie możliwość wglądu i kontroli realizowanych prac remontowych. Na końcu RDN uczestniczy w odbiorach przeprowadzonych prac. Radzie przysługuje też prawo kontroli prawidłowości kosztów eksploatacji nieruchomości.

Członkowie rady w zakresie remontów często pełnią też rolę mediatorów i edukatorów. Bo choć głos mieszkańców jest decydujący, to bywa, że wizje remontów na ziemię musi sprowadzić administracja, np. gdy mieszkańcy chcieliby pomalować klatkę schodową, a trzeba pilnie wyremontować instalację gazową, której stan może zagrażać bezpieczeństwu budynku i lokatorów. Pod uwagę muszą być brane również wyniki wykonywanych regularnie przeglądów technicznych.

Administracja pomoże

Wypracowanie i uzyskanie poparcia dla odpowiedniej „strategii remontowej” to ważne zadanie członków RDN. Można ustalić sensowną kolejność prac, ale jeśli mieszkańcy chcą, to rada w porozumieniu z właścicielami lokali może podnieść odpis na fundusz remontowy, dzięki czemu nieruchomość zyska środki na kolejne prace i będzie możliwe przyspieszenie ich tempa.

Przy planowaniu remontów z fachową pomocą zwykle przychodzą pracownicy administracji. Zawsze, a już szczególnie przed najważniejszymi decyzjami przed którymi stają mieszkańcy danej nieruchomości, warto

zasięgnąć w administracji wiedzy na temat przepisów i warunków przeprowadzenia planowanej modernizacji. Społecznicy z RDN zwykle nie są (i nie muszą być) specjalistami od spraw technicznych, czy ekonomicznych, a zebranie jak największej ilości informacji, w tym finansowych aspektów planowanych prac, ma niebagatelne znaczenie.

Prawa, ale i obowiązki

Praca w RDN to nie tylko prawa, ale i obowiązki. I tak RDN ma obowiązek przedstawienia zebraniu domowemu-nieruchomości rocznego sprawozdania ze swojej działalności, w szczególności z realizacji uchwał oraz wniosków zebrania, informacji o prawidłowości wydatków na remonty, rzetelności wykonanych prac czy wynikach przeglądów technicznych. Takie informacje przedstawione powinny zostać na zebraniu domu-nieruchomości, które przewodniczący RDN zobowiązany jest zwołać przynajmniej raz w roku. Wskutek pandemii przez dłuższy czas zebrania nie odbywały się.

Ponieważ członkowie RDN mogą mieć wgląd w szereg dokumentów zawierających czy to dane osobowe, czy handlowe, zobowiązani są do przestrzegania w tym zakresie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, jak i również do zachowania tajemnicy handlowej w odniesieniu do dokumentów spółdzielni. W tym zakresie każdy wybrany członek RDN zobowiązany jest złożyć odpowiednie pisemne oświadczenie. Brak powyższego oświadczenia nie wyklucza z działania w radzie, ale uniemożliwia udział w pracach związanych z dokumentami zawierającymi dane osobowe i informacje stanowiące tajemnicę handlową.

Efekty działania samorządu mieszkańców danego budynku w dużej mierze uzależnione są od zapału tworzących RDN osób. To praca społeczna, trudna, często wymagająca poświęcenia sporej ilości czasu. Bywa, że zainteresowanie mieszkańców tym typem działalności jest niewielkie, a RDN tworzą przez lata te same osoby, lub nie udaje się powołać rady. To zaangażowanie, które wymaga z jednej strony umiejętności przekonywania sąsiadów, z drugiej zdolności do wypracowywania kompromisu z często bardzo liczną grupą sąsiadów. Ale satysfakcja gwarantowana!

Mariusz Ilnicki

17-LETNIA MIESZKANKA STEGIEN POŁUDNIE MA JUŻ NA SWOIM KONCIE SUKCESY NIE TYLKO W KRAJU, ALE TAKŻE W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Młoda naukowczynie ze Stegien

Piszmy o naszych mieszkańcach! Osiedla są pełne inspirujących ludzi, którzy robią oryginalne rzeczy - tego typu głosy wielokrotnie i z różnych stron docierają do redakcji. No to spełniamy życzenie Czytelników. W tym numerze przedstawiamy Karolinę Markiewicz - 17-letnią maturzystkę mieszkającą z rodziną na Stegnach Południe, której projekt naukowy zyskał uznanie nawet za oceanem.

O Karolinie dowiedziałem się od przyjaciółki jej babci, która pochwaliła się osiągnięciami wnuczki. Starszym paniom najbardziej zapadł w pamięć wyjazd do Dallas w Stanach Zjednoczonych i nagroda, którą tam odebrała młoda mieszkanka Stegien Południe. Od tego więc zaczynam naszą rozmowę.

- W maju tego roku poleciałyśmy na tydzień do Dallas w Teksasie, aby zaprezentować nasz projekt podczas Regeneron ISEF 2023. To największy na świecie konkurs dla młodych naukowców. Razem z moją koleżanką Oliwią Górską uzyskałyśmy tam III miejsce w kategorii Nauki o Ziemi i Środowisku, a także otrzymałyśmy nagrodę specjalną od Chińskiego Stowarzyszenia Nauki i Technologii - mówi Karolina.

Na Regeneron ISEF 2023 zaprezentowano 1333 projektów z ponad 100 krajów. Młodzi konkurowali w 21 kategoriach i byli oceniani przez eksperckie jury złożone z akademików z całego świata oraz ekspertów z międzynarodowych firm.

Nagrody otrzymane w konkursie na drugim końcu świata wyglądają imponująco, ale to tylko jedno z wyróżnień licealistki ze Stegien. Od początku drugiej klasy liceum wraz z koleżanką z klasy Oliwią, realizują własny projekt naukowy dotyczący wpływu ekspansji człowieka w środowisko naturalne na słodkowodne zwierzęta planktoniczne. - Badamy m.in., jak obecność mikroplastiku, czy nawozów sztucznych w wodzie wpływa na parametry historii życia różnych gatunków dafni - mówi Karolina. Dla porządku: dafnie to drobne skorupiaki słodkowodne. W wersji suszonej jako rozwiłki służą za pokarm dla ryb w akwariach.

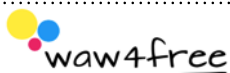
Karolina jest akurat w Gdyni na olimpiadzie naukowej, więc umawiamy się na kolejną rozmowę za kilka dni. Swoją przygodę z nauką zawdzięcza w części pandemii koronawirusa. - Na początku zaczynałyśmy od zera i prowadziłyśmy eksperymenty w warunkach domowych, z czasem udało nam się nawiązać współpracę ze studentem hydrobiologii UW - Marcinem Żebrowskim. Od tego czasu kontynuujemy nasze badania w laboratorium - mówi Karolina. Badania te doprowadziły dziewczyny do licznych konkursów naukowych, w których nie tylko brały udział, ale otrzymywały nagrody i wyróżnienia. Wyjazd do Teksasu nie był bowiem przypadkiem. Przepustkę zdobyły na Ogólnopolskim Konkursie Naukowym E(x)plory na którym uzyskały akredytację do reprezentowania Polski w tym międzynarodowym konkursie. Razem z Oliwią są też finalistkami ogólnopolskiego konkursu naukowego „Odkry-

Karolina Markiewicz podczas prezentacji projektu na konkursie E(x)plory, który stał się przepustką do wyjazdu do USA.

cia”. To polska edycja Konkursu Unii Europejskiej dla Młodych Naukowców - EUCYS. Otrzymały tam wyróżnienie specjalne za umiejętności prezentacji projektu naukowego. Karolina Markiewicz za swoje osiągnięcia naukowe i zaangażowanie społeczne została (podobnie jak Oliwia) laureatką programu stypendialnego „Empiriusz” prowadzonego przez Fundację Empiria i Wiedza. Stypendium zostało przyznane 20 nastolatkom z całej Polski wybranym spośród 750 zgłoszeń. Oprócz fascynacji nauką Karolina udziela się jako wolontariuszka - działa w Grupie Społecznych Instruktorów Młodzieżowych Polskiego Czerwonego Krzyża, odbyła staż w Fundacji Green Door zajmując się inicjowaniem badań naukowych, czy przeprowadziła z koleżankami projekt dotyczący zdrowego odżywiania dzieci. Pasjonuje ją też sport. - Przez ponad pół życia trenowałam akrobatykę - skoki na ścieżce. Aktualnie asystuję podczas zajęć z akrobatyki dla dzieci. Na osiedlu można mnie też spotkać, gdy biegam - mówi.

Karolina przyznaje, że bardzo lubi Stegny, na których wychował się jej tata i od ponad pół wieku mieszka babcia, choć sama jest tu od niedawna. - Rodzina od strony taty była jedną z pierwszych, która wprowadziła się do jednego z bloków na osiedlu. My mieszkamy na Stegnach od kilku lat, ale czuję się, jakbym spędziła tu całe życie - mówi Karolina. - I szkoda, że w M6 nie ma już krzyżówek. Bardzo je lubiłam, raz nawet wygraliśmy książkę - dodaje niespodziewanie. Pomyślmy :)

Serwis internetowy specjalnie dla Czytelników M6 informuje o ciekawych, darmowych wydarzeniach na Mokotowie i nie tylko. Szczegóły oraz więcej wydarzeń na waw4free.pl.

Wernisaż wystawy V Pracowni Rysunku ASP

9 listopada, 18:00, Centrum Łowicka, ul. Łowicka 21
Prezentowana wystawa jest próbą pokazania rozwoju młodego artysty w procesie kształcenia.

Impulsy! | Warsztaty karciane

14 listopada, 17:30, Służewski Dom Kultury, ul. J. S. Bacha 15
Warsztaty karciane o mieście i klimacie, gra, w której tworzymy przestrzeń do rozmowy o konsekwencjach zmian klimatu. Obowiązują zapisy.

Równowaga życiowa i bycie skutecznym

16 listopada, 9:00, Fundacja Pompka, ul. Narbutta 46/48
Warsztaty z cyklu „Senior na Mokotowie dba o zdrowie psychiczne”. Obowiązują zapisy.

Spotkanie wokół książki: „Stos zdjęć” - Zbigniew Libera

22 listopada, 19:00, Nowy Teatr, ul. Madalińskiego 10/16
Książka jest prezentacją wybranych prac z archiwum Zbigniewa Libery, tworzonych od lat 60. XX wieku do dziś.

Helena Kowalik
dziennikarka oraz
reportażystka,
autorka 18 książek,
setek reportaży.
Wiceprzewodni-
cząca Rady Etyki
Mediów.
Mieszkanka
Stegien z kilku-
dziesięcioletnim
doświadczeniem.

Z ŁOKCIAMI NA PARAPECIE. NOTUJE HELENA KOWALIK

Pożegnanie z sąsiadem

Najszybciej taka wiadomość rozchodzi się wśród właścicieli psów. Kilka dni nieobecności na osiedlowym podwórku i podczas rannego spaceru zaczyna się indagowanie: - Co się dzieje z panią, panem X? Czy ktoś widział ich psa? Jeśli nikt z obecnych nie jest w stanie udzielić odpowiedzi, dobrym adresem pozostaje gospodarz domu. Ale taki na etacie spółdzielni, który pracuje w tym samym bloku od wielu lat.

Zdarza się, że rozwiązane zagadki jest bardzo smutne. X nie ma już wśród żywych.

Tych, którzy interesowali się ich losem, nie tyle zaskakuje śmierć leciwego sąsiada, co brak klepsydry na drzwiach wejściowych do bloku. Kiedyś była to powszechna praktyka. Przez kilka dni wisiało zawiadomienie o dacie i miejscu pochówku nawet, jeśli ceremonia pogrzebowa odbywała się w innej miejscowości.

Pragmatyk mógłby zapytać: - A po co to, skoro wiadomo, że wiekowy już sąsiad nie dotrze na odległy cmentarz. To prawda. Nie będzie miał sił na taką wyprawę, nie kupi wiązanki kwiatów, ale na widok klepsydry zatrzyma się na chwilę przed wejściem do swojego bloku i wspomni zmarłego. To trochę tak, jakby przedłużył mu życie. Zdarza się, że ktoś pogrążony w żałobie nie chce upublicznienia informacji o zgonie najbliższej jej osoby, bo tak cierpi, że nie jest w stanie wysłuchiwać kondolencji sąsiadów. To jednak wyjątkowe sytuacje.

Pragmatyk mógłby zapytać: - A po co to, skoro wiadomo, że wiekowy już sąsiad nie dotrze na odległy cmentarz. To prawda. Nie będzie miał sił na taką wyprawę, nie kupi wiązanki kwiatów, ale na widok klepsydry zatrzyma się na chwilę przed wejściem do swojego bloku i wspomni zmarłego. To trochę tak, jakby przedłużył mu życie. Zdarza się, że ktoś pogrążony w żałobie nie chce upublicznienia informacji o zgonie najbliższej jej osoby, bo tak cierpi, że nie jest w stanie wysłuchiwać kondolencji sąsiadów. To jednak wyjątkowe sytuacje.

Zazwyczaj wywieszenie klepsydry tradycyjnie należy obowiązków rodziny zmarłego. Czasem nawet nie najbliższej, ale do osób, które nigdy nie odwiedziły zmarłego krewniaka. I mogło być tak, że dla tego, który odszedł do lepszego świata sąsiedzi byli jak rodzina. Zwłaszcza, jeśli na tej samej klatce przeżyło się z nimi kilkadziesiąt lat. To im zmarły sąsiad najbardziej ufał za życia zostawiając klucze do swego mieszkania, gdy wyjeżdżał do sanatorium, czy gdy musiał iść do szpitala. ... I tylko na empatię tych zza ściany mógł liczyć.

Chciałabym się ustrzec generalizowania, ale mam w pamięci widok porzuconych fotografii rodzinnych i paczek listów, które ubrudzone błotem, zobaczyłam na podłodze śmietnikowej altanki na moich Stegnach Południe. Skąd się tam znalazły cenne dla kogoś pamiątki? To spadkobiercy wynajęli ekipę czyszczącą. W jednym znanym mi przypadku zleceniodawczynią była dorosła córka osoby, która zmarła w domu opieki. Kobieta chciała szybko sprzedać mieszkanie po rodzicach, a że przebywa za granicą, szkoda jej było czasu na przeglądanie matczynych szuflad. Zapewne chciała też uniknąć rozmowy z sąsiadami, którzy znali ją od dziecka. Mogłaby usłyszeć, że mama bardzo tęskniła za swym jedynym dzieckiem, latami bezskutecznie czekała na odwiedziny córki.

Ale żeby nawet nie wywiesić klepsydry? Małgorzata Sarzyńska - kierowniczka OEK „Sadyba” (ma dla osób starszych wiele atrakcyjnych propozycji) opowiadała mi o takiej sytuacji... Wśród seniorów, była pewna pisarka, która przez ponad 20 lat przychodziła do Ośrodka na różne imprezy. Po ostatniej wakacyjnej przerwie nie pokazała się.

Pani Małgorzata odczekała jeszcze trochę, po czym z pytaniem, co się dzieje z panią Felicją zwróciła się do dozorczyni bloku, w którym pisarka mieszkała. Okazało się, że kobieta nie żyje. Jej córka, która musiała zająć się pogrzebem, zrobiła to w tajemnicy. Nie powiadomiła sąsiadów i żadnej informacji nie przekazała do OEK „Sadyba”, choć wiedziała, że dla jej mamy to był niemal drugi dom.

- Nasi seniorzy chcieli zapalić lampkę na grobie pani Felicji - opowiada Małgorzata Sarzyńska - ale nie wiedzieliśmy, gdzie została pochowana. Kiedy wszystkie tropy zawiodły przypomniałam sobie, że nasza bywalczyńni wspomniła kiedyś, że jej kuzynka jest aktorką i występuje w jednym z warszawskich kabaretów. Udało mi się odszukać tę estradę i dostaliśmy namiary na grób pisarki. Nie szliśmy w kondukcje pogrzebowym co zawsze robimy, jeśli tylko rodzina nas poinformuje, ale przynajmniej położyliśmy wiązankę na cmentarnej płytce.

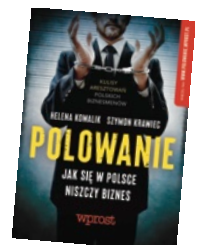
Kiedy zbierałam materiał do tego felietonu, dotarłam do wielu informacji świadczących, że na starych pogierkowskich osiedlach te osoby, które mieszkają od początku nie przechodzą koło sąsiedzkiego dramatu obojętnie. Oto przykład. Pod koniec lata wyskoczył w nocy z 4. piętra pewien przybysz z Ukrainy. Na Stegnach mieszkał z żoną i synem. Mimo szybkiej pomocy lekarskiej nie udało się uratować desperata. Niewiele osób w tym 10-piętrowcu znało tę rodzinę. Ale kiedy gospodyni domu, pani Helena - ceniona przez mieszkańców za pracowitość i życzliwość, zainicjowała zbiórkę pieniędzy dla wdowy, prawie nikt nie odmówił. Dokładniej wymigał się tylko jeden lokator, notabene narodowości rosyjskiej.

Warto, by wiedzieli o takich odruchach serca nasze dzieci, które dawano już poszły stąd w świat i może nawet nie mają sentymentu do miejsca, gdzie dorastały, bo kojarzy im się ze szarym blokowiskiem.

Niech żyją po swojemu. Ale chciałoby się, aby w sytuacjach ostatecznych zachowali się tak, jak ich dziadkowie i rodzice. Leopold Staff napisał: „Śmierci tak potrzeba się uczyć jak życia”.

Niechęć do mówienia i myślenia o śmierci jest konsekwencją odejścia od naturalnych form życia. Dziś umieramy w szpitalach, hospicjach, domach starców. W Polsce tylko w niektórych wsiach zachował się, jakże szlachetny, zwyczaj całonocnego czuwania przy odłożonej trumnie. Jak zauważył Edgar Morin, francuski filozof i historyk kultury, postępuje upowszechnienie się zjawiska pruderii śmierci.

W listopadzie ukaże się kolejna książka Heleny Kowalik pt. „Polowanie”. Autorka zaprasza na wieczór autorski, który odbędzie się 21 listopada o 19.00 w Faktycznym Domu Kultury przy ul. Gałczyńskiego 12 (na tyłach Nowego Świata). Spotkanie poprowadzi Mariusz Szczygieł.

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

☐ Całoroczny dom na Mazurach PILNIE SPRZEDAM. Tel. 506 166 116.

☐ Wynajmę wygodne miejsce w garażu podziemnym w budynku przy Zwierzynieckiej 8D, poziom -2 przy wejściu do klatki nr 2, niedrogo. Tel. 606 658 632.

☐ Wynajmę miejsce postojowe w garażu podziemnym przy ulicy Powsińskiej 23. Tel. 512 510 366.

☐ Kupię mieszkanie najlepiej do remontu. Telefon: 667 033 829.

☐ Jako Stegnianin, pośrednik nieruchomości, chętnie pomogę i doradzę w sprzedaży lub wynajmie Twojego mieszkania. Tel. 508 400 952.

☐ Agent pośrednik nieruchomości z wieloletnim doświadczeniem pomoże przy sprzedaży/wynajmie mieszkania/domu. Zapraszam do kontaktu tel. 606 75 88 01.

☐ Agent nieruchomości z wieloletnim doświadczeniem, sprzedaż, wynajem, telefon 602 500 315.

USŁUGI REMONTOWE

☐ Aranżacja wnętrz od szybkich metamorfoz po kompleksowe projekty. Przygotowanie nieruchomości do sprzedaży lub wynajmu. Tel. 603 670 298.

☐ Cyklinowanie bezpyłowe parkietu. Układanie parkietu, desek, paneli. Profesjonalnie. Naprawy parkietu. Lakierowanie lakierami bezzapachowymi. Tel. 601 347 318.

☐ Malowanie, odświeżanie mieszkań, domów, balkonów, garaży. Polska, solidna ekipa. Także panele, listwy. Nie narzekamy na drobne prace. Warszawa i okolice. Tel. 520 847 848.

☐ Układanie kostki brukowej - 20 lat doświadczenia. Tel. 690 17 80 95.

☐ Układanie płytek ceramicznych, gresu. Tel. 789 088 382.

☐ Układanie płytek ceramicznych, gresu. Tel. 508 135 766.

☐ Rolety, żaluzje, plisy. Naprawa okien. Wymiana uszczelek, klamek, okuć. Fachowo i dokładnie. Tel. 504 231 576.

☐ NAPRAWA, serwis okien PCV i drewnianych. Wymiana uszczelek, klamek, okuć. Profesjonalnie i tanio. Tel. 512 627 219.

☐ OKIEN NAPRAWA SERWIS. Regulacja, doszczelnianie, wymiana uszkodzonych części, serwis pogwarancyjny. KAŻDY TYP i RODZAJ OKIEN. Tel. 502 431 461.

☐ Rolety, Plisy, Żaluzje, Moskitiery. Duży wybór materiałów i fachowe doradztwo. Tel. 512 627 219.

☐ Żaluzje, rolety, plisy, moskitiery, naprawy. Profesjonalnie z gwarancją. Tel. 501 572 800.

☐ Zamki drzwiowe wszystkie typy. Naprawa, montaż, wymiana. Doświadczenie. Solidność. Gwarancja. 501 792 920, 501 185 240.

☐ MALOWANIE, tapetowanie, gładzie, wykończenia. Szybko, solidnie, tanio. Warszawa i okolice. Jurek 600 302 916, POLSKI fachowiec z wieloletnim doświadczeniem.

☐ Remonty kompleksowo. Ponad 35 lat doświadczenia - szybka realizacja. Tel. 602 378 608.

☐ Adam Złota Rączka. Wszystko co się może zepsuć można naprawić. Potrzebna pomoc sąsiadka, dzwoni 602 774 964.

☐ Złota rączka, drobne naprawy i pomoc sąsiadka. Elektryka, hydraulika, ślusarskie. Zadzwoni, pomogę. Marcin, tel. 508 27 67 68.

☐ A-Z REMONTY osobiście. Malowanie, gładź gipsowa, panele, glazura, terakota, hydraulika, elektryka, itp. Tel. 793 97 44 81 MOKOTÓW.

☐ MEBLE NA WYMIAR. Kuchnie, garderoby, szafy, regały. Tel. 501 210 211.

☐ Zakład Tapicerski z wieloletnim doświadczeniem poleca swoje usługi, tel. 22 842 94 02, 502 250 803, 22 618 18 26.

☐ Transport, przeprowadzki, przewóz rzeczy, mebli (możliwość montażu), opróżnianie mieszkań, piwnic, wywóz śmieci, gruz, RTV, AGD, usługi porządkowe w ogródkach, działkach. Tel. 577 567 929.

☐ Hydraulika, gaz. Zenek. Tel. 691 718 300.

☐ Hydraulik - pełen zakres, uprawnień gazowe. Tel. 883 699 907.

EDUKACJA

☐ BIOLOGIA u nauczyciela licealnego. Przygotowanie do konkursu kuratorskiego, olimpiad, egzaminu maturalnego dla maturzystów i z bieżącego materiału. Tel. 514 837 831.

☐ Chemia korepetycje, szkoła podstawowa i średnia, u studentki WUM. 50 zł/60 min. Tel. 668 734 096.

☐ Język niemiecki z nauczycielką, korepetycje dla uczniów szkół podstawowych i średnich. korepetycjeniemiecki@onet.eu

☐ Artystka malarz po ASP nauczy Cię rysunku i malarstwa. Grafika komputerowa 2D i 3D. Strynta Sztuka - autorski program plastyczny dla dzieci: ceramika, filc, batik i inne techniki. Tel. 510 074 575.

☐ Język polski u nauczycielki z trzynastoletnim stażem. Egzamin ósmoklasisty, matura, edukacja domowa lub bieżąca nauka do sprawdzianów. Profesjonalne przygotowanie w życzliwej

atmosferze, tel. 663 329 438.

☐ Nauka polskich liter, czytania, dla dzieci z Ukrainy. Tel. 517 259 312.

☐ Nauka czytania - dzieci dyslektyczne. Tel. 517 259 312.

☐ Nauka hiszpańskiego i angielskiego. Konwersacje z native speaker. Tel. 505 988 631.

☐ Angielski dla dzieci (9 lat+) i młodzieży u doświadczonej nauczycielki. Dyslektycy mile widziani. Ceny przystępne. Nie dojeżdżam. Tel. 888 75 14 52.

☐ Korepetycje z języka angielskiego. Emerytowana, dyplomowana nauczycielka, 20 lat doświadczenia. Praca indywidualna, na żywo, możliwy dojazd do ucznia. Tel. 503 818 817

☐ Matematyka korepetycje, szkoła podstawowa, liceum, technikum. Dojazd do ucznia tel. 518 712 006.

☐ Korepetycje matematyka, angielski. Szkoła podstawowa i średnia. Przygotowanie do matury. Dojeżdżam. Tel. 790 577 227.

☐ Matematyka bezstresowo, korepetycje od podstawówki do matury. Doświadczony nauczyciel, emerytowany pracownik Politechniki Warszawskiej. Tel. 730 303 628.

ZDROWIE I URODA

☐ Refleksologia stóp, twarzy, masaże relaksacyjne. Osiedle Bernardyńska. Tel. 504 152 463.

☐ Podolog. Pedicure leczniczy z dojazdem do klienta. Obcięcie, oszlifowanie paznokci, zmiany chorobowe, wrastające paznokcie, odciski, modzele, profilaktyka. Tel. 574 650 202.

☐ PSYCHOLOG 20 lat doświadczenia. Zapraszam na trening relaksacyjny - obniżający poziom stresu. Zapisy tel 608 222 000, agataczajamichaud@gmail.com

☐ PSYCHOLOG, PSYCHOTERAPIA, PSYCHIATRA - Poradnia Psychologiczna „Strefa Myśli” na Stegnach - Zapraszamy Dorosłych, Dzieci i Młodzież - ZAPISY: tel. 22 490 44 12.

☐ Jeśli jesteś zainteresowana/-y kupnem kosmetyków Oriflame, zapraszam do kontaktu, tel. 663 329 438.

RÓŻNE

☐ Transport, przeprowadzki, przewóz rzeczy, mebli (możliwość montażu), opróżnianie mieszkań, piwnic, wywóz śmieci, gruzu, RTV, AGD, usługi porządkowe w ogródkach, działkach. Tel. 577 567 929.

☐ Jeśli szukają Państwo rzetelnego wykonawcy usług transportowych, to sprostamy Państwa oczekiwaniom. Szeroki zakres usług przeprowadzkowych. Abadon. Igor Jurek 660 311 988.

☐ Sprzątanie mieszkań szybko, tanio i skutecznie. Ceny: 50 zł - pokój, 100 zł - kuchnia, 100 zł - łazienka. Pełny zakres usług. Miła obsługa. 577 305 175.

☐ MYCIE OKIEN, ram i parapetów. Okno pojedyncze 30 zł, dwuskrzydłowe 40 zł, trzyskrzydłowe 50 zł, balkonowa 40 zł, zabudowa balkonowa 150 zł. Środki czystości po naszej stronie. Tel. 577 305 175

☐ Naprawy komputerów i laptopów. Rozwiąże problemy ze sprzętem i oprogramowaniem. Usuniemy wirusy, odzyskamy dane, sieci Wi-Fi. Tel. 600 133 681.

☐ Usługi komputerowe ART WIDECOM - Informatyk - internet, wifi, zabezpieczenie komputera, tel. 506 077 327.

☐ Usługi telefoniczno-komputerowe, naprawczo-instalacyjne, centralki i aparaty, podłączenia i uruchomienia oraz sieci komputerowe. Jerzy 22 828 18 28.

☐ Drobne poprawki krawieckie, cerowanie artystyczne, naprawa sztucznej biżuterii, 668 438 908.

☐ Szyję miarowo, damskie, poprawki. Tel. 22 842 36 70.

☐ ZŁOTO-SREBRO - wyrób - naprawa - sprzedaż. Tel. 601 736 815. Ul. Barcelońska 1.

☐ PRYWATNY DETEKTYW - pomoc w sprawach karnych, sprawdzenia fachowców, obserwacje, ustalenia adresowe dłużników, majątkowe, wykrywanie zdrad małżeńskich, tel. 881 152 900.

☐ RADCA PRAWNY - prowadzenie postępowań sądowych (spadki, odszkodowania, dochodzenie należności, rozwody) - tel. 690 876 653.

OGŁOSZENIA DROBNE
DLA CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI

Dla członków spółdzielni ogłoszenia drobne są bezpłatne. Maksymalna długość to 170 znaków. W ramach ogłoszeń darmowych nie publikujemy adresów stron www. Ogłoszenia prosimy przesyłać na adres m6@msmenergetyka.pl w tytule zaznaczając „Ogłoszenie drobne”, lub SMS-em na numer 600 38 33 34. Termin nadsyłania ogłoszeń do następnego wydania M6: 10 grudnia 2023 r.

UBEZPIECZENIA. Allianz – dla czytelników M6 specjalne zniżki na ubezpieczenie mieszkania i ubezpieczenia turystyczne – zadzwoń, sprawdź. Tel. 607 77 99 04.

Ubezpieczenia życiowe, mieszkań, domów, pod kredyt. Wieloletnie doświadczenie, korzystne oferty,

profesjonalna obsługa. Tel. 601 325 775, 601 771 217.

Stylowy komplet mebli Sheraton (serwantka, kredens, stół i 6 krzesel) odsprzedam. Tel. 788 060 965.

Opiekunka medyczną zaopiekuję się osobą starszą przez 2-3 godz. dziennie. Tel. 509 288 565.

Pielęgniarka, zabiegi, opieka. Tel. 505 40 30 39.

Praca - poszukuję kierowcy samochodu osob. Tel. 608 534 208.

Mechanik naprawi każde auto. Wieloletnie doświadczenie, części, wym opon, przeglądy. Tel. 789 998 923. FV. Usługa za darmo

odb/dost auta pod dom.

Biuro rachunkowe, usługi księgowo. Rzetelnie, kompleksowo. KPIR, pełna księgowość, ryczałt, kadry i płace. Sadyba, Tel. 692 14 31 31.

Mokotowianki i nie tylko!
Radna Dzielnicy Mokotów Joanna Dembowska, Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 339, NFZ i grupa mieszkańców Nasze Podwórko serdecznie zapraszają na

badanie mammograficzne dla kobiet w wieku 50-69.

Badanie jest bezpłatne, bez skierowania.

Zapraszamy w godzinach 9:00–17:00 do Szkoły Podstawowej Integracyjnej nr 339 przy ulicy Św. Bonifacego 10 w Warszawie w dniu 4 grudnia 2023 roku (poniedziałek).

Możliwość zapisów pod numerami telefonów: 58 767 34 44 (45) / 58 767 34 77 (78)

Urząd Dzielnicy Mokotów wraz z grupą mieszkańców Nasze Podwórko serdecznie zapraszają na bezpłatne turnieje:

26 listopada 2023 r. (niedziela)
XVII Mokotowski Turniej Brydżowy Par na Naszym Podwórku wraz z wykładem „Kontra – ukarnić czy licytować wyżej?”

3 grudnia 2023 r. (niedziela)
XVIII Mokotowski Turniej Brydżowy Par na Naszym Podwórku wraz z wykładem „Trapping pass”

od godziny 10:00 w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej Integracyjnej nr 339 przy ulicy Św. Bonifacego 10

Impreza przewidziana jest na maksymalnie 100 uczestników – 50 par. Każdy uczestnik otrzyma dyplom, a pięć najlepszych par medale. Organizator zapewnia napoje i drobny poczęstunek.

Zgłoszenia przyjmujemy pod nr telefonu **607 77 99 04**

Urząd Dzielnicy Mokotów wraz z grupą mieszkańców Nasze Podwórko serdecznie zapraszają na **bezpłatny**

X Mokotowski Turniej Szachowy na Naszym Podwórku

Turniej zostanie rozegrany w dniu **19 listopada 2023 roku (niedziela)**

od godziny 9:45 w sali gimnastycznej SP Integracyjnej nr 339 przy ulicy **Św. Bonifacego 10**

Impreza przewidziana jest na maksymalnie 50 uczestników. Zostanie rozegranych 5 rund, tempo gry – 30 min na partię dla każdego zawodnika.

Każdy uczestnik otrzyma dyplom, a pięciu najlepszych medale. Organizator zapewnia napoje, drobny poczęstunek oraz opiekę medyczną.

Zgłoszenia przyjmujemy pod nr telefonu **607 77 99 04**

Reklama

**ROLETY
ŻALUZJE
PLISY**

**NAPRAWA OKIEN
WYMIANA USZCZELEK,
KLAMEK I OKUĆ
FACHOWO I DOKŁADNIE**

**ZADZWOŃ JUŻ TERAZ!
504 231 576**

KUPIMY MIESZKANIE

- do remontu
- zadłużone (komornik)
- z hipoteką
- po spadku
- z trudnym stanem prawnym

**PŁATNOŚĆ NATYCHMIASTOWA
DZWOŃ: 575 809 174
zakszoo@onet.pl**

**NAPRAWA
I SERWIS OKIEN**

Regulacja, wymiana uszkodzonych części.

Serwis pogwarancyjny - każdy typ okien.

Przeróbka i modernizacja domków działkowych.

**Tel. 502 431 461
www.okna-naprawa.pl**

**Żaluzje
Rolety
Plisy
Moskitiery**

**NOWE
PLISY**

- ✓ Wieloletnie doświadczenie
- ✓ Kompleksowa oferta
- ✓ Atrakcyjne ceny

+48 512 627 219 kontakt@noweplisy.pl www.noweplisy.pl

Jesień z Energetycznym Uniwersytetem Trzeciego Wieku

Konferencją „Zdrowy i Aktywny Senior”, która odbyła się 11 października 2023 r. rozpoczęliśmy tegoroczną „Energetyczną Jesień Seniora”, czyli cykl bezpłatnych wydarzeń zorganizowanych przez Zarząd MSM „Energetyka” wraz z OEK „Sadyba”. Podczas konferencji uczestnicy wysłuchali wykładu dr hab. n. med. lekarza internisty Małgorzaty Kupisz Urbańskiej na temat „Profilaktyki w chorobach serca”. Mowa była a o profilaktyce wtórnej chorób serca, czyli o tym, że nigdy nie jest za późno na przeciwdziałanie i leczenie chorób serca i układu krążenia. Następnie przed Seniorami wystąpił chór wychowanków hm. Władysława Skoraczewskiego „Jubilus”. Chór kontynuuje działalność Centralnego Zespołu Artystycznego Związku Harcerstwa Polskiego. W 2010 roku Zespół wznowił swoją działalność pod kierownictwem artystycznym Krystyny Stańczak-Pałygi (mieszkancki MSM „Energetyka”). Śpiewam w chorze - żyję dłużej - ta dewiza towarzyszy zespołowi..

Ewa Drop i Izabela Cymer ze Stowarzyszenia SYNTONIA podczas wykładu pt.: „Pamięć i zapomnianie”, poruszyły temat, który często dotyka osoby w wieku senioralnym. Dowiedzieliśmy się jak działa pamięć, dlaczego zapominamy nazwiska, gdzie odłożyliśmy okulary lub co było na liście zakupów... Czy problemy z pamięcią zawsze oznaczają chorobę Alzheimera? Jak ćwiczyć pamięć, uwagę, kojarzenie, itp.

Po wykładzie o pamięci Andrzej Furtak ratownik medyczny z siedmioletnim stażem w ratownictwie, przypomniał uczestnikom konferencji podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Przekazał wiedzę w zróżnicowany sposób, począwszy od prezentacji multimedialnej przez ćwiczenia praktyczne na fantomie, po symulację zdarzenia. Każdy Senior otrzymał kartę ICE - „In Case of Emergency”. To oznaczenie kontaktu do osób bliskich, który wykorzystywany jest w nagłych wypadkach. Dzięki danym zapisanym na karcie udzielający pomocy ratownik może w szybkim czasie uzyskać informacje o przyjmowanych lekach, chorobach, problemach ze zdrowiem.

Na zakończenie Prezes Zarządu MSM „Energetyka” Grzegorz Okoński oraz Kierownik OEK „Sadyba” Małgorzata Sarzyńska przedstawili możliwości aktywnego spędzania czasu w spółdzielni. Opowiedzieli o planach dot. polityki senioralnej w „Energetyce”, a także zachęcali do udziału w wydarzeniach kulturalnych i społecznych proponowanych przez OEK „Sadyba”.

Cykl bezpłatnych wydarzeń rozpoczęliśmy 17 października od wizyty w Narodowym Muzeum Techniki. W kolejnych dniach mogliśmy zwiedzić Muzeum Fryderyka Chopina, Muzeum Warszawy, Muzeum Wojska Polskiego (nowa siedziba na Cytadeli), Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie. Odwiedziliśmy również Bibliotekę Uniwersytetu Warszawskiego.

24 października 2023 r. odbyły się warsztaty rękodzielnicze „Jesienny Bukiet”, które zostały przeprowadzone przez Bożenę Zmysłowską, uczestniczkę Klubu Seniora. Nasi energetyczni seniorzy nie tylko aktywnie uczestniczą w różnych wyjściach, ale również chętnie angażują się w zajęcia manualne. Z przyjemnością i zapałem wykonali jesiennie bukiety, które ozdobiły wnętrza naszego klubu oraz domy uczestników spotkania.

Niepowtarzalną okazją były wizyty w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz w Pałacu Prezydenckim. Wraz z przewodnikiem odkryliśmy dawną siedzibę Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych, którym kierował m.in. marszałek Józef Piłsudski. Zobaczyliśmy zabytkowe schody z początku XX wieku, które można podziwiać pod

for OEK Sadyba

przeszkloną podłogą w holu głównym. Poznaliśmy miejsca, gdzie premier i członkowie rządu przyjmują delegacje zagranicznych gości. Zobaczyliśmy salę im. Frycza Modrzewskiego, gdzie odbywają się posiedzenia Rady Ministrów i zrobiliśmy sobie zdjęcie w fotelu premiera. Z kolei Pałac Prezydencki jest jednym z najpiękniejszych pałaców w Warszawie - liczy sobie ponad 360 lat, a wybudowany został dla Stanisława Koniecpolskiego w połowie XVII wieku.

Przygotowując Energetyczną Jesień Seniora zależało nam aby każdy znalazł coś dla siebie. Dla sympatyków polskiego kina wybraliśmy film „Prawdziwe życie Aniołów”. Projekcja odbyła się w Kinie Atlantic w ramach festiwalu filmowego „Prze(z)życie”. Prawdziwe życie aniołów to film fabularny inspirowany życiem Krzysztofa Globisza, jednego z najwybitniejszych polskich aktorów, który w 2014 roku przeszedł rozległy udar, ale wraca przed kamerę i do teatru.

Mamy nadzieję, że każdy znalazł coś dla siebie. Dziękujemy wszystkim seniorom za udział i zaangażowanie.

Małgorzata Sarzyńska
OEK „Sadyba”

Listopad w OEK „Sadyba”

16 XI (czwartek)
godz. 14:00

DZIECI Z PRZEDSZKOLA DLA SENIORA

Występ artystyczny dzieci z Przedszkola nr 299

16 XI (czwartek)
godz. 16:00

**TRADYCJE POGRZEBOWE NA ŚWIECIE
NIEZWYKLE CMENTARZE**

Odwiedzimy wyspę Celebes w Indonezji, Papuę Nową Gwineę, Madagaskar, kraje islamu i pogańskie, Afrykę z fetyszami, Meksyk z kultem Śmierci i... Każde z tych państw pielęgnuje swoje tradycje.
Na prelekcję zaprasza: **GRAŻYNA TRAUTSOLT**

17 XI (piątek)
godz. 16:30

**BAJKOWE WARSZTATY LEGO
Z BRICKS4KIDZ**

W związku z obchodzoną w listopadzie Dniem Postaci z Bajek zapraszamy dzieci w wieku szkolnym na warsztaty z klockami LEGO.

19 XI (niedziela)
godz. 12:00

PODRÓŻ ZA HORYZONT

Przedstawienie teatralne dla dzieci. Opowieść o przyjaźni i o tym, że nie należy nikogo oceniać zbyt pochopnie.
Wystąpi: **Teatr Lalek Igraszka.**

25 XI (sobota)
godz. 17:30

**MIEDZYPOKOLENIOWA
ZABAWA ANDRZEJKOWA**

Popląsamy bez barier wiekowych w rytm najlepszych przebojów wszech czasów odtwarzanych z nagrań.
Muzykę i oprawę świetlną zapewnią **DJ eMski music**

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA-OBOWIĄZUJĄ ZAPISY!!!

Ośrodek Edukacji Kulturalnej „Sadyba”, ul. Korczyńska 6, tel. 22 642 59 08, kom. 608 554 398